

THE LIBRARY
COLLEGE OF EDUCATION
BANGKOK, THAILAND

การศึกษาทัศนคติของครูในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีต่อระเบียบการ
เลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ

ปริญญาโท

ของ

บรรพต สุจริต

เสนอต่อ วิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

15 มีนาคม 2517

19 ส.ย. 767

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตได้พิจารณาปัญหานี้อย่างถี่ถ้วนแล้ว เห็นสมควรรับ
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ของวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้

ทศ. ธีระเกียรติ ประธานกรรมการ

วิมล ธีระเกียรติ กรรมการ

15 มีนาคม 2517

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากคุณช่วยศาสตราจารย์ ดร. พจน์ สະเพ็ชรชัย และ อาจารย์สมบูรณ์ จิตพงษ์ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงยิ่ง และขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ และคณะครูในโรงเรียนที่ใช่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มิ่งไคกรุณาให้ความสะดวกและเสียสละเวลาตอบแบบสอบถามเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ และพี่ ๆ ทุกท่านที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการจัดทำปริญญานิพนธ์ และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งสำหรับพี่พรณี หงษ์สุวรรณ ซึ่งได้ให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้เขียนตลอดเวลาที่ศึกษาในระดับปริญญาโทนี้.

บรรณกล, สุทธิพิศ

สารบัญ

	๒
	หน้า
บทที่ 1	
หน้า	1
คำนำ	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
ค่านิยมศึกษาเฉพาะ	7
ข้อตกลงเบื้องต้น	10
เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
สมมติฐานของการวิจัย	28
เหตุผลของสมมติฐาน	29
บทที่ 2	
วิธีดำเนินการ	33
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	33
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	42
บทที่ 3	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	46
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
- การวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติต่อระเบียบการ	
เลื่อนชั้นกับสถานภาพบางประการของครู	47
- การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อระเบียบการ	
เลื่อนชั้น กับ บุคลิกภาพบางประการของครู	66

	หน้า
บทที่ 4	
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	74
ความมุ่งหมายของการวิจัย	74
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	74
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	74
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
อภิปรายผล	77
ข้อเสนอแนะ	81
บรรณานุกรม	82
ภาคผนวก	

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า	
1	แสดงจำนวนนักเรียนประถมศึกษาชั้นทั่วประทศระหว่างปีการศึกษา 2504 -- 2507	12
2	แสดงจำนวนครูแยกตามโรงเรียนซึ่งใช้ เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถามวัดทัศนคติของครูที่มิตอระเบียบการ เลื่อนชั้น	36
3	แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดบุคลิกภาพของกลุ่มตัวอย่าง	39
4	แสดงจำนวนของ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจำแนกตามโรงเรียน	41
5	แสดงค่า t - ratio ของทัศนคติต่อระเบียบการ เลื่อนชั้นระหว่างครูชายและครูหญิง	47
6	แสดงค่า t - ratio ของทัศนคติต่อระเบียบการ เลื่อนชั้นระหว่างครูในโรงเรียนส่วนกลางและครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาค	48
7	แสดงค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มครูรวมทั้งมีวุฒิทางครูแตกต่างกับ	49
8	แสดงค่า F - ratio ของทัศนคติต่อระเบียบการ เลื่อนชั้นระหว่างกลุ่มครูรวมทั้งมีวุฒิทางครูแตกต่างกัน	50
9	แสดงค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มครูในโรงเรียนส่วนกลางที่มีวุฒิทางครูแตกต่างกัน	51
10	แสดงค่า F - ratio ของทัศนคติต่อระเบียบการ เลื่อนชั้นระหว่างกลุ่มครูในโรงเรียนส่วนกลางที่มีวุฒิทางครูแตกต่างกัน	51
11	แสดงค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาคที่มีวุฒิทางครูแตกต่างกัน	52
12	แสดงค่า F - ratio ของทัศนคติต่อระเบียบการ เลื่อนชั้นระหว่างกลุ่มครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาคที่มีวุฒิทางครูแตกต่างกัน	52

13	แสดงค่า q - statistic ของทัศนคติต่อระเบียบการ เลื่อนชั้นระหว่างกลุ่มครูในโรงเรียนสวนกุฎุมิภาคที่มีวุฒิทางครู แตกต่างกันเป็นรายคู่	53
14	แสดงค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มครูที่มีตำแหน่งหน้าที่ในโรงเรียน แตกต่างกัน	54
15	แสดงค่า F - ratio ของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น ระหว่างกลุ่มครูที่มีตำแหน่งหน้าที่ในโรงเรียนแตกต่างกัน	55
16	แสดงค่า q - statistic ของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อน ชั้นระหว่างกลุ่มครูที่มีตำแหน่งหน้าที่ในโรงเรียนแตกต่างกัน เป็นรายคู่	56
17	แสดงค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มครูที่มีระดับอายุแตกต่างกัน	57
18	แสดงค่า F - ratio ของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อน ชั้นระหว่างกลุ่มครูที่มีระดับอายุแตกต่างกัน	58
19	แสดงค่า q - statistic ของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อน ชั้นระหว่างกลุ่มครูที่มีระดับอายุแตกต่างกันเป็นรายคู่	59
20	แสดงค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มครูที่มีเวลาทำหน้าที่ครูแตกต่างกัน	60
21	แสดงค่า F - ratio ของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น ระหว่างกลุ่มครูที่มีเวลาทำหน้าที่ครูแตกต่างกัน	61
22	แสดงค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มครูในโรงเรียนสวนกุฎุมิภาคที่มีเวลา ทำหน้าที่ครูแตกต่างกัน	62
23	แสดงค่า F - ratio ของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น ระหว่างกลุ่มครูในโรงเรียนสวนกุฎุมิภาคที่มีเวลาทำหน้าที่ครูแตกต่างกัน	62
24	แสดงค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มครูในโรงเรียนสวนกุฎุมิภาคที่มีเวลา ทำหน้าที่ครูแตกต่างกัน	63

25	แสดงค่า F - ratio ของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นระหว่างกลุ่มครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาคที่มีเวลาทำหน้าที่ครูแตกต่างกัน	63
26	แสดงค่า q - statistic ของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นระหว่างกลุ่มครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาคที่มีเวลาทำหน้าที่ครูแตกต่างกัน เป็นรายครู	64
27	แสดงค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์บุคลิกภาพบางประการของครู	65
28	แสดง t - ratio ของคุณลักษณะบุคลิกภาพบางประการระหว่างกลุ่มครูในโรงเรียนส่วนกลาง และกลุ่มครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาค	66
29	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพความมีอำนาจเหนือผู้อื่น กับ ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น	67
30	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ กับ ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น	68
31	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพการวางตัวในสังคม กับ ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น	69
32	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพความรับผิดชอบ กับทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น	70
33	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพการควบคุมตนเอง กับ ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น	71
34	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพการสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่น กับ ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น	72
35	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพความยืดหยุ่นและทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น	73

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

ภารกิจสำคัญของประเทศไทยในปัจจุบันก็คือ การพัฒนาการ เศรษฐกิจ และการสังคม ของชาติให้คืบหน้าทุกวิถีทาง เพื่อความเจริญก้าวหน้าของชาติและความกินดีอยู่ดีของประชาชน ขณะเดียวกันการศึกษานับเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งของการพัฒนา (เกยูร ลิมทอง, 2512 : 54) เพราะความเจริญ หรือความเสื่อมของชาติย่อมขึ้นอยู่กับการศึกษาของพลเมือง เป็นข้อใหญ่ (พระบรมราชาโชวาท, 2513) รัฐบาลได้พิจารณาเห็นความจำเป็นดังกล่าวจึง ได้จัดสรร เงินงบประมาณเพื่อใช้ในการพัฒนาการศึกษาตามแผนพัฒนา เศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (2515 – 2519) รวมทั้งสิ้นถึง 32,922 ล้านบาท (กระทรวงศึกษาธิการ, 2514 : 107) เพื่อให้การศึกษาของประเทศไทยขยายตัวออกไปอย่างเพียงพอและสอดคล้องกับการ พัฒนาทางคานอื่น ๆ

ในช่วงของแผนพัฒนาการศึกษาฉบับที่ 3 นี้ ความสำคัญของการประถมศึกษาได้จัดไว้ ในอันดับสูงมาก งบประมาณการศึกษาทุกระดับที่กำหนดรวม 32,922 ล้านบาทนั้นถูกจัดสรรไว้ใช้ในการประถมศึกษาถึง 16,764.6 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 53.7 ของงบประมาณทางการศึกษาทั้งหมด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2514 : 107) ทั้งนี้เนื่องจากการศึกษาระดับ นี้ไม่เพียงแต่เป็นพื้นฐานของการศึกษาระดับอื่นเท่านั้น แต่ยังเป็นการศึกษาของประชากรส่วนใหญ่ของประเทศอีกด้วย และโดยที่รัฐมีจุดมุ่งหมายให้ทุกคน กุลธิดาที่อยู่ในวัยเรียนตาม เกณฑ์อายุทุกคนได้เข้าเรียนในสถานศึกษาโดยทั่วกัน การประถมศึกษาจึงเป็นบริการอย่าง เกี่ยวของของรัฐที่รัฐจัดให้กับประชาชน พรอมทั้งบังคับให้ประชาชนรับ ดังนั้นจึงพิจารณาได้จากข้อความ ในพระราชบัญญัติการประถมศึกษา ซึ่งกำหนดให้ในปัจจุบัน

อย่างไรก็ตามในปัจจุบันประเทศไทยกำลังประสบกับปัญหาเรื่องจำนวนนักเรียนประถมศึกษา ที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วมาก ทำให้การขยายห้องเรียนและการเพิ่มจำนวนของครูไม่สอดคล้องกับ

การเพิ่มจำนวนของเด็ก ยิ่งกว่านั้นยังเกิดปัญหาในเรื่องความสูญเสียทางการศึกษา โดยเฉพาะเรื่องนักเรียนตกชั้นในแต่ละปีมีจำนวนมาก จนมีผู้กล่าวว่า "ระบบการศึกษาของไทยเป็นระบบการศึกษาที่มีนักเรียนตกชั้นมากที่สุด" (รุ่ง แก้วแดง, 2513 : 43) นักเรียนที่ตกชั้นเหล่านี้จะกลายเป็นผู้เบียดบัง แกร่งแย่งสถานที่เรียนของเด็กที่จะเข้ามาเรียนใหม่ อันมีผลทำให้รัฐจำเป็นต้องแบกรับเกินกว่าความจำเป็นมากมาย

เมื่อพิจารณาแนวโน้มของจำนวนนักเรียนประถมศึกษาที่สอบตกชั้นในแต่ละปีจะพบว่า นับตั้งแต่ปีการศึกษา 2506 เป็นต้นมา จำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นมีอัตราการสอบตกชั้นโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 16 - 17 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด และถ้าหากอัตราการตกชั้นยังคงอยู่ในสภาพเช่นนี้แล้ว ในปีการศึกษา 2519 อันเป็นปีสิ้นสุดของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ซึ่งคาดว่าจะมีจำนวนนักเรียนประถมศึกษาตอนต้นทั่วประเทศประมาณ 5,703,700 คน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2514 : 70) ก็จะมีจำนวนนักเรียนประถมศึกษาตอนต้นที่ชั้นถึงประมาณ 940,000 คน ซึ่งจำนวนนักเรียนประถมศึกษาตอนต้นที่ชั้นนี้จะมีจำนวนมากกว่าจำนวนนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา วิทยาลัย และมหาวิทยาลัย ทุกแห่งทั่วประเทศรวมกัน (สำนักงานวางแผนการศึกษา, 2508 : 34)

สำนักงานวางแผนการศึกษาได้คำนวณค่าใช้จ่ายต่อหัวของนักเรียนประถมศึกษาบาลในปีการศึกษา 2515 ปรากฏว่า ค่าใช้จ่ายต่อหัวเป็นเงินประมาณ 573 บาท (รุ่ง แก้วแดง, 2513 : 36) ดังนั้น รัฐจึงต้องใช้จ่ายเงินเพื่อความสูญเสียเปล่าในปี 2519 ถึง 538,620,000 บาท และถ้าหากคิดว่า ครู 1 คนสอนนักเรียน 40 คนแล้ว รัฐจะต้องใช้จ่ายเพื่อสอนนักเรียนที่ตกชั้นเป็นจำนวนถึง 23,500 คน ยิ่งจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่าการที่นักเรียนสอบตกชั้นนั้นเป็นการสูญเสียงบประมาณ และกระทบกระเทือนต่อเศรษฐกิจของชาติอย่างมากมายเพียงไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนาที่ยากจน เงินงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดนั้นต้องนำไปใช้จ่ายสำหรับการป้องกันประเทศ และการพัฒนาทุกด้าน จึงจำเป็นที่รัฐจะคงใช้จ่ายเงินในการลงทุนเพื่อการศึกษาอย่างเฉลียวฉลาด และมีประสิทธิภาพ. อย่างที่สุด (ชัวร์ บัณฑิต, 2510 : 5)

กระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในเรื่องคุณภาพของการประถมศึกษา ได้พยายามศึกษาและวิจัยเพื่อหาทางแก้ไขให้ถึงสาเหตุที่แท้จริงของปัญหานี้

ตลอดมา พวกมันนั้นก็พยายามกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อแก้ไขและสกัดกั้นมิให้นักเรียน สอบตกซ้ำชั้นหลายแห่งหลายมุมด้วยกัน โดยเฉพาะได้เปลี่ยนแปลงระเบียบการวัดผลการศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษาในปีการศึกษา 2500 และเริ่มสนใจระบบการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ (Automatic Promotion) ในปีการศึกษา 2504

การเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัตินั้น นักเรียนจะสามารถเลื่อนชั้นไปได้ปีละหนึ่งชั้นโดยไม่ต้องมีการสอบไล่ปลายปี ไม่มีการซ้ำชั้น ทั้งนี้โดยอาศัยหลักเกณฑ์ว่า "โรงเรียนใดที่มีการสอนและการอบรมนักเรียนโดยถูกต้อง มีเวลาเรียนอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยแล้ว นักเรียนควรมีโอกาสเลื่อนชั้นไปปีละหนึ่งชั้นตามปกติ" (กรมสามัญศึกษา, 2511 : 1 - 2) แต่อย่างไรก็ตามการที่มีไม่มีการสอบไล่ปลายปีนั้น ไม่ได้หมายความว่า ครูจะละเลยการวัดผลการศึกษา อันที่จริงครูจะต้องเพิ่มการวัดผลระหว่างปีให้มากขึ้นด้วยซ้ำ และเมื่อมีการวัดผลระหว่างปีแต่ละครั้ง ครูจะต้องวิเคราะห์ผลการสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไขการเรียน การสอนของครูและนักเรียนซึ่งวิธีการนี้เป็นวิธีการที่ถูกของมากที่สุด (กรมสามัญศึกษา, 2512 : 79)

การเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ เป็นสิ่งที่แปลกและใหม่ต่อระบบการศึกษาของไทย จะเป็นวิธีการที่จะทำให้นักเรียนซ้ำชั้นน้อยที่สุด และใช้ได้ผลมาแล้วในต่างประเทศ แต่ก็มี ศึกษานานหลายประการชี้ให้เห็นว่า เรื่องใหม่ ๆ หรือวิธีการที่ดี ที่เคยใช้โดยลึบในต่างประเทศจะนำมาใช้ในทันทีย่อมไม่ได้ เพราะสภาพของแต่ละประเทศไม่เหมือนกัน ดังนั้น การดำเนินการเรื่องนี้จึงควรทำความระมัดระวัง และต้องเตรียมพร้อมไว้ทุกด้าน ทั้งในด้านความพร้อมของครู ความพร้อมของบุคลากร ความพร้อมของโรงเรียน ความพร้อมในเรื่องอุปกรณ์การสอนและระบบการบริหาร

อย่างไรก็ตามภายหลังจากที่ได้มีการทดลองใช้ระเบียบการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ และปรากฏผลเป็นที่น่าพอใจ (กรมสามัญศึกษา 2512) แล้ว กระทรวงศึกษาธิการก็ได้ ตัดสินใจประกาศใช้ระเบียบการวัดผลโดยการเลื่อนชั้นนักเรียนโดยอัตโนมัติในบางชั้น สำหรับโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2515 เป็นต้นมา

การนำระบบการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติเข้ามาใช้ในโรงเรียนทำใหครู ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาหลายท่านมีความคิดเห็นขัดแย้งกัน มีการวิพากษ์วิจารณ์หลายแง่ หลายมุม รวมทั้งทัศนคติต่อเรื่องนี้แตกต่างกันด้วย บุคคลบางคนมีทัศนคติในทางที่เห็นด้วยต่อระบบการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติที่มีการสอบไล่ แต่ก็มีบุคคลอีกเป็นจำนวนมากไม่ชอบที่มีทัศนคติไปในทางตรงข้าม

ทัศนคติของครูนับเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีผลโดยตรงต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวในการใช้ระบบการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ (กรมสามัญศึกษา, 2513 : 7) เพราะทัศนคติย่อมเป็นสิ่งที่มิอาจหลีกเลี่ยงได้ ทัศนคติที่ผิดทำให้เกิดความแตกต่างของระดับความมุ่งหมาย และความตั้งใจในการทำงาน ดังนั้นในระยะที่กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการในเรื่องนี้มาชวาระยะเวลาหนึ่งแล้ว และกำลังพยายามที่จะเผยแพร่การใช้ระบบการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ควรจะได้มีการวิจัยว่าทัศนคติของครูผู้สอนในโรงเรียนดังกล่าวที่มีต่อระบบการเลื่อนชั้นเป็นเช่นใด ครูผู้ที่มีทัศนคติต่อระบบการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติหรือไม่ดี จะเป็นครูที่มีบุคลิกภาพบางลักษณะแตกต่างกันประการใด ทั้งนี้เพื่อจะได้นำมาไขประกอบการพิจารณาคำเนิงานใหม่บรรลุเป้าหมาย และก่อให้เกิดประโยชน์แก่การศึกษาของชาติอย่างเต็มที่

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 2 ประการคือ

ก. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อระบบการเลื่อนชั้นของครูประถมศึกษาในโรงเรียนที่ใช้ระบบการเลื่อนชั้นโดยเปรียบเทียบกันในด้าน

1. สังกัดของโรงเรียนที่ทำการสอน
2. วุฒิต่างครู
3. อายุ
4. เวลาที่เคยทำหน้าที่ครู
5. ตำแหน่งหน้าที่ในโรงเรียน

ข. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น กับบุคลิกภาพบางประการของครูประถมศึกษาในโรงเรียนที่ระเบียบการเลื่อนชั้น คือ

1. ความมีอำนาจ เห็นผู้อื่น
2. ความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ
3. การวางตัวในสังคม
4. ความรับผิดชอบ
5. การควบคุมตัวเอง
6. การสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่น
7. ความยืดหยุ่น

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นประโยชน์อย่างยิ่งโดยตรงต่อกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบต่อการนำระเบียบการเลื่อนชั้นไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาทั่วประเทศ ความสำเร็จในการใช้ระเบียบการเลื่อนชั้นจะช่วยให้แก้ไขปัญหานักเรียนประถมศึกษาสอบตกซ้ำชั้นเป็นจำนวนมาก กับทั้งเป็นการช่วยลดความสูญเสียทางการศึกษาได้เป็นอย่างดี กล่าวคือ

1. ผลการวิจัยจะชี้ให้เห็นถึงสถานภาพต่าง ๆ และบุคลิกภาพบางประการของครูที่มีทัศนคติที่ดีต่อระเบียบการเลื่อนชั้นสูงและต่ำ ซึ่งจะ เป็นแนวทางสำคัญในการประกอบการพิจารณาเลือกโรงเรียนที่จะใช้ระเบียบการเลื่อนชั้น เพื่อให้ได้โรงเรียนที่มีสภาพพร้อมจริง ๆ และจะทำให้การใช้ระเบียบการเลื่อนชั้นประสบผลดียิ่งอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย

2. ผลการวิจัยจะชี้ให้เห็นถึงสถานภาพต่าง ๆ และบุคลิกภาพบางประการของครูที่มีทัศนคติที่ดีต่อระเบียบการเลื่อนชั้นสูงและต่ำ ซึ่งจะ เป็นแนวทางสำคัญในการจัดการปรับปรุงครูในโรงเรียนประถมศึกษาที่ใช้ระเบียบการเลื่อนชั้นอยู่แล้ว เพื่อให้การดำเนินงานของโรงเรียนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

3. ผลของการวิจัยจะชี้เป็นแนวทางสำคัญให้เห็นถึงปัญหาและข้อเสนอแนะบางประการ เพื่อจะได้นำไปพิจารณาแก้ไข และปรับปรุง การจัดการศึกษาในโรงเรียน

ประถมศึกษาที่ไ้ระบบการเลื่อนชั้น ซึ่งจะส่งผลให้การไ้ระบบการเลื่อนชั้นบรรลุเป้าประสงค์ไ้ยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้จำกัดอยู่ภายในกลุ่มครูประถมศึกษาในโรงเรียนส่วนกลาง และในภาคการศึกษา 12 ซึ่งเป็นโรงเรียนในส่วนภูมิภาคเฉพาะโรงเรียนที่ไ้ระบบการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ และการวิจัยนี้จำกัดอยู่ภายในขอบเขตของตัวแปรที่กำหนดไว้คือ

ตอนที่ 1 ศึกษาสถานภาพของครูที่มีทัศนคติต่อระบบการเลื่อนชั้นสูงและต่ำ

ก. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable)

- สังกัดของโรงเรียนที่ทำการสอน
- ระดับวุฒิ
- ระดับอายุ
- เวลาที่เคยทำหน้าที่ครู
- ตำแหน่งหน้าที่ ในโรงเรียน

ข. ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

- ทัศนคติต่อระบบการเลื่อนชั้น

ตอนที่ 2 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ 7 ประการกับทัศนคติต่อระบบการเลื่อนชั้น กล่าวคือ

ก. ตัวแปรทางบุคลิกภาพ 7 ประการ

- ความมีอำนาจเหนือผู้อื่น (Dominance)
- ความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ (Capacity for Status)
- การวางตัวในสังคม (Social Presence)
- ความรับผิดชอบ (Responsibility)
- การควบคุมตนเอง (Self Control)

- การสร้างความประทับใจกับผู้อื่น (Good Impression)
- ความยืดหยุ่น (Flexibility)

ข. พัฒนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. ระเบียบการเลื่อนชั้น หมายถึง ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการเลื่อนชั้นนักเรียนบางชั้นในโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2514
2. ครู หมายถึง ครูที่ทำหน้าที่ในการสอน หรือ บริหารในโรงเรียนประถมศึกษาที่ไซ ระเบียบการเลื่อนชั้น
3. สถานภาพของครู หมายถึง คุณลักษณะต่าง ๆ ของครูดังนี้คือ วุฒิทางครู อายุ เวลาที่เคยทำหน้าที่ครู ตำแหน่งหน้าที่ในโรงเรียน และสังกัดของโรงเรียนที่ทำการสอน
4. ครูที่ทำหน้าที่ในการสอน หมายถึง ครูประจำชั้น ครูประจำวิชา และครูพิเศษ ซึ่งทำการสอนในชั้นต่าง ๆ ส่วนครูที่ทำหน้าที่ในการบริหาร หมายถึง ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ ครูหัวหน้าฝ่าย ครูหัวหน้าชั้น ครูหัวหน้าหมวด ซึ่งอาจจะทำหน้าที่ในการสอนด้วย
5. พัฒนคติของครูต่อระเบียบการเลื่อนชั้น หมายถึง ความรู้สึกเอนเอียงทางจิตใจของครูที่มีต่อระเบียบการเลื่อนชั้น ซึ่งไม่สามารถสังเกตและวัดได้โดยตรง แต่ก็สามารถจะสังเกตและวัดได้จากพฤติกรรมของครูที่มีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสภาพการณ์ หรือสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระเบียบการเลื่อนชั้น ความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจนี้อาจแสดงออกมาให้เห็นทางความเชื่อ ความคิดเห็น หรือท่าทาง และอาจแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ กล่าวคือ
 - ก. การแสดงออกมาในลักษณะพึงพอใจ เห็นด้วย หรือชอบ ซึ่งจะทำให้ครูเกิดความต้องการสอน พยายามในการสอน มีความกระตือรือร้น อยากรู้อยากศึกษารายละเอียดของระเบียบการเลื่อนชั้น ลักษณะเช่นนี้เรียกว่า พัฒนคติเชิงนิมิต หรือ พัฒนคติทางบวก (Positive Attitude)

ข. การแสดงออกมาในลักษณะไม่พึงพอใจ ไม่ชอบ ไม่ต้องการ หรือไม่เห็นด้วย ซึ่งจะก่อให้เกิดความเบื่อกวน เบียดเบียนซึ่งซึ่งต่อการสอน ต่อการจะกลับไปใช้ระเบียบการวัดผลแบบเดิม หรือ อาจจะเปลี่ยนโรงเรียน ลักษณะเช่นนี้เรียกว่า ทักษะเชิงนิเสธ หรือ ทักษะคติทางลบ (Negative Attitude)

ความรู้สึกเอนเอียงภายในจิตใจของครูที่มีต่อระเบียบการ เลื่อนชั้นในการวิจัยนี้จะสังเกตและวัดได้จากความคิด ความรู้สึกของครูที่สนองตอบต่อแบบสอบถามวัดทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น ที่ผู้วิจัยจัดสร้างขึ้น

6. บุคลิกภาพของครู หมายถึง คุณลักษณะที่เบ็ดเสร็จจากการประสานสัมพันธ์ (Integrate whole) ของคุณลักษณะทั้งหมดในหลาย ๆ ด้าน ภายในตัวครู ตั้งแต่รูปร่าง ลักษณะท่าทาง ทักษะ ทักษะคติ ความสนใจ ความต้องการ นิสัย สติปัญญา และอารมณ์ บุคลิกภาพนี้มีอิทธิพลครอบคลุมเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทั้งหมดของบุคคลทั้งพฤติกรรมที่เปิดเผย ซึ่งสังเกตและวัดได้โดยตรงและพฤติกรรมที่ซ่อนอยู่ภายในซึ่งสังเกตและวัดได้โดยอ้อม

บุคลิกภาพที่จะศึกษาในการวิจัยนี้ จะศึกษาเฉพาะบุคลิกภาพที่หน้าสนใจ 7 ลักษณะ ซึ่งสามารถสังเกตและวัดได้จาก การสนองตอบต่อแบบสำรวจบุคลิกภาพที่คัดแปลงมาจากแบบสำรวจบุคลิกภาพ C.P.I. (The California Psychological Inventory) ของ Harison G. Gough

บุคลิกภาพ 7 ลักษณะที่ศึกษาได้แก่

6.1 ความมีอำนาจเหนือผู้อื่น รวมองค์ประกอบของความสามารถในการเป็นผู้นำ และ มีความคิดริเริ่มเมื่ออยู่ในกลุ่ม ถ้าได้คะแนนในลักษณะนี้สูง แสดงว่าเป็นบุคคลก้าวร้าว มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสามารถในการชักจูงผู้อื่น มีความเป็นตัวของตัวเอง และมีลักษณะเป็นผู้นำ ถ้าได้คะแนนในลักษณะนี้ต่ำ แสดงว่าเป็นคนเงี้ยว กิเลส ท้าทาย หลีกเลียงสถานการณ์ที่เครียด หลีกเลียงการตัดสินใจ และไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง

6.2 ความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานการณ์ บ่งถึงความสามารถของบุคคลที่จะบรรลุถึงตำแหน่งหน้าที่ในอนาคต ถ้าได้คะแนนในลักษณะนี้สูง แสดงว่า มีความทะเยอ

พยายาม ว่องไว มีความสามารถในการติดต่อกับคนอื่นดี และมีความสนใจกว้างขวาง
ถ้าไคคะแนนในลักษณะนี้ต่ำ แสดงว่าเป็นคนเฉื่อยชา ซื่อาย ความคิดและความสนใจไม่
กว้างขวาง และรู้สึกอึดอัดใจในเวลาเขาสังคม

6.3 การวางตัวในสังคม บ่งถึงบุคลิกที่ชอบสังคม ชอบมีส่วนร่วมในสังคม
ถ้าไคคะแนนสูงแสดงว่าผู้นั้นชอบ เขาสังคม ชอบแข่งขัน มีความคิดฉับไว และเป็นตัวของตัว
เอง ถ้าไคคะแนนในลักษณะนี้ต่ำ แสดงว่าเป็นคนที่อยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้อื่นอย่างมาก
ทั้งในด้านการกระทำ และความคิดเห็น

6.4 ความรับผิดชอบ บ่งถึงลักษณะของบุคคลที่เชื่อถือได้ มี หนี โศกตปปะ
ถ้าไคคะแนนสูงแสดงว่า เป็นคนที่ชอบวางแผนก่อนลงมือทำงาน มีความรับผิดชอบดี ละเสียด
รอนชอบ รักความก้าวหน้า พึ่งตนเอง และมีหนี โศกตปปะ ถ้าไคคะแนนต่ำแสดงว่า
เป็แก่ยังไม่ถึงวุฒิภาวะ เจอาวรมณ์ เกียจคราน เปลี่ยนแปลงง่าย ไม่น่าเชื่อถือ

6.5 การควบคุมตนเอง บ่งถึงระดับความพอใจของการควบคุมตนเอง
และเป็นคนไม่ทำอะไรตามอารมณ์ หรือ ถ้อยตนเองเป็นที่ตั้ง ถ้าไคคะแนนสูงแสดงว่าเป็นคน
เยือกเย็น สุขุม อุดม มีนิสัย มีหนี โศกตปปะ เขมงวดในงามของตนเอง และในการ
กาถหวังเกี่ยวกับงานของคนอื่น ถ้าไคคะแนนต่ำแสดงว่าเป็นคนทำอะไรตามอารมณ์ คุ้มเกิน
ง่าย ถ้อยตนเองเป็นที่ตั้ง กาวราว และเห็นแก่ตัว

6.6 การสร้างความประทับใจให้กับคนอื่น บ่งถึงลักษณะของบุคคลที่สามารถ
สร้างความประทับใจ และมีความพะวงกับปฏิกริยาของผู้อื่นที่มีต่อตน ถ้าไคคะแนนสูงแสดง
ว่าเป็แก่แท้ให้ความร่วมมือ ชอบสังคม ชอบช่วยเหลือ พะวงในการสร้างความประทับใจ
ใ้แก่ผู้อื่น และขยัน ถ้าไคคะแนนต่ำแสดงว่าเป็นคนเก็บถนอมระมัดระวังไม่ทำตัวสนิทสนมกับ
ผู้อื่น ถ้อยตนเองเป็นที่ตั้ง โดยไม่สนใจกับความตองการของผู้อื่น

6.7 ความยืดหยุ่นได้ บ่งถึงระดับที่บุคคลจะสามารถปรับตัวได้ ทั้งในกา
ความคิด และพฤติกรรมทางสังคม ถ้าไคคะแนนสูงแสดงว่าเป็นคนชอบการเผชิญภัย มีความ
เชื่อกันในตนเอง มีอารมณ์ขัน ชอบปฏิวัติ สนใจในความสุขส่วนตัวและช่างประชดประชัน
ถ้าไคคะแนนต่ำแสดงว่าเป็นคนระมัดระวัง มีความกังวลใจ ขยัน เขมงวด ทำตามระเบียบ
แบบแผนประเพณีที่วางไว้

ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิจัยครั้งนี้ถือว่า ทักษะคิดและคุณลักษณะของบุคลิกภาพที่ศึกษามีระบบ โครงสร้าง และคุณสมบัติที่มีอยู่จริงภายในตัวบุคคล ซึ่งสามารถค้นพบและอธิบายโดยอาศัยกฎเกณฑ์ทางคณิตศาสตร์ได้ นั่นคือ การวิจัยครั้งนี้ถือว่า คุณลักษณะต่าง ๆ ภายในตัวบุคคลสามารถกำหนดค่าด้วยจำนวนเลข และสามารถนำไปวิเคราะห์โดยวิธีทางสถิติได้

หนึ่ง สำหรับการทดสอบสมมติฐานต่าง ๆ หุ้กษนั้นกำหนดค่าความเชื่อมั่น 95 %

($\alpha = .05$)

เอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ก. ความเป็นมาของระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการ เลื่อนชั้นนักเรียนบางชั้น ในโรงเรียนประถมศึกษา

แต่เดิมมาไม่ค่อยมีใครสนใจในเรื่องนักเรียนสอบตกซ้ำชั้นกันมากนัก จนกระทั่งในปีการศึกษา 2500 กรมสามัญศึกษาได้ทำการสำรวจจำนวนนักเรียนประถมศึกษาซ้ำชั้น ปรากฏว่าในจำนวนนักเรียนทั้งหมดประมาณ 2,800,000 คน สามารถเลื่อนชั้นได้ประมาณ 2,100,000 คน และตกซ้ำชั้นเสีย 700,000 คน (เกรียง ใ้ย้มสกุล - อางอิง วาคุ หน่วยศึกษานิเทศก์ จังหวัดชลบุรี, 2514 : 17) แสดงว่าจำนวนนักเรียน 4 คน ตกซ้ำชั้นเสีย 1 คน หรือราว 25 % ของนักเรียนทั้งหมด เมื่อสถิตินี้ได้แพร่หลายออกไปก็ทำให้บุคคลหลายฝ่ายตกใจและมองเห็นว่าเป็นความเสียหายแก่วงการศึกษามากมาย หนังสือพิมพ์ลงข่าวกันอย่างเกรียวกราว นักการเมืองถือเป็นเรื่องใหญ่ที่นำมาอภิปรายกัน และในท้วงนี้เองได้มีการ เสนอแนะโครงการต่าง ๆ หลายโครงการ เพื่อแก้ไขปัญหานี้ เช่น โครงการอบรมครู โครงการปรับปรุงโรงเรียน โครงการผลิตคู่มือครูต่าง ๆ พรอมกับโครงการวิจัยถึงปัญหาต่าง ๆ หลายด้าน เช่น การวิจัยหลักสูตรประถมศึกษา การวิจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น

กรมสามัญศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พยายามค้นคว้าหาสาเหตุ และวิธีการแก้ไข เป็นลำดับมา เพราะถือว่าจำนวนนักเรียนซ้ำชั้นย่อมเป็นเครื่องชี้ถึงประสิทธิภาพของ

ระบบการศึกษาได้เป็นอย่างดี เนื่องจากนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาก็คือ ผลผลิตจากการ
 ที่โคลงทุนทั้งทางคนกำลังเงิน ครูอาจารย์ และวัสดุต่าง ๆ (สำนักงานการศึกษาแห่งชาติ,
 2513 : 43) ปัญหาที่นักเรียนชั้นมัธยมเป็นปัญหาสำคัญที่รัฐจะต้องพยายามแก้ไขอย่างรีบ
 ด่วน แม้ว่าการที่จะทำให้เด็กเรียนสอบไล่ได้ทั้งหมดจะเป็นไปไม่ได้ก็ตาม รัฐก็ต้องรีบเร่ง
 ทำให้จำนวนนักเรียนสอบตกชั้นลดลงกว่าที่เป็นอยู่ให้โดยอย่างมากที่สุด จำนวนนักเรียนตก
 ชั้นนี้ควรจะมีอัตราไม่เกินร้อยละ 9 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด (กรมสามัญศึกษา ,
 2515 : 60 - 61)

ในปีการศึกษา 2500 กระทรวงศึกษาได้เปลี่ยนแปลงระเบียบการวัดผลการศึกษา
 ใหม่ กล่าวคือ แทนที่จะวัดเฉพาะความรู้อย่างเดียวก็วัดพัฒนาการของบุคลิกภาพของ
 นักเรียนด้วย การวัดผลในระยะนี้จึงวัดไกลกว้างขวางขึ้น และไม่ถือว่า การสอบไล่ปลายปี
 เป็นการวัดผลอย่างเด็ดขาด (กอ สวัสดิ์พานิชย์, 2500) ทั้งนี้เพื่อให้ครูได้เข้าใจ
 อย่างถูกต้องว่า เรื่องของการศึกษานั้น ไม่ใช่เรื่องของความรู้แต่เพียงอย่างเดียว
 (เกรียง เอี่ยมสกุล, 2514 : 18) อย่างไรก็ตาม เนื่องจากปัญหาที่นักเรียนตกชั้นนี้มีความ
 ซับซ้อนมาก และเกี่ยวเนื่องกับตัวครู ตัวนักเรียน เวลาเรียน ขบวนการสอบ
 ทะเบียนราษฎร พระราชบัญญัติประถมศึกษา และเศรษฐกิจสังคมของราษฎร ดังนั้นจึง
 ไม่สามารถจะแก้ไขให้โดยผลได้ในเวลาอันรวดเร็วใด (กรมสามัญศึกษา, 2509) นอก
 จากนี้เรื่องนักเรียนตกเรียนชั้นก็มีสาเหตุอื่น ๆ อีกเรื่องนักเรียนสอบตกเท่านั้น แต่เป็นเรื่องของ
 นักเรียนขาดสอบและขาดเรียนจนไม่ได้เข้าสอบอีกด้วย ดังจะพิจารณาได้จากตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ประเทศไทย

ปีการศึกษา	จำนวนนักเรียนทั้งหมด	จำนวนนักเรียนชาย	จำนวนนักเรียนสอบตก	จำนวนนักเรียนขาดสอบ
2504	3,349,962	705,028	424,992	280,036
2505	3,280,012	676,633	422,942	253,691
2506	3,339,931	548,783	345,575	203,208
2507	3,422,942	584,923	382,688	202,235

ที่มา สำนักศึกษา, กรม รายงานการสัมมนาปัญหาการเรียนประถมศึกษาชั้น
หน้า 155.

ในปีการศึกษา 2504 ได้มีผู้เสนอให้กระทรวงศึกษาธิการนำระบบการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ (Automatic Promotion) มาใช้ หลักการของระบบการเลื่อนชั้นนี้คือพยายามสร้างเกณฑ์มาตรฐานสำหรับโรงเรียนประถมศึกษาแล้วพยายามยกระดับโรงเรียนต่าง ๆ ให้เข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานนั้น ปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและมีผลการเรียนอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย เมื่อเป็นเช่นนั้นนักเรียนก็ควรจะได้เลื่อนชั้นไปได้ปีละหนึ่งชั้นโดยไม่ต้องมีการสอบไล่ปลายปี

แม้การเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติจะเคยใช้ได้ในต่างประเทศมาแล้วก็ตาม แต่ก็ยังมีข้อของแปลก และ ใหม่ ซึ่งประเทศไทยยังไม่เคยจัดทำมาก่อน ดังนั้น จึงไม่ใช่เรื่องง่าย ๆ ที่จะนำมาใช้อย่างที่คิด แม้ว่าจะต้องการจะลดจำนวนนักเรียนชายชั้นให้เหลือน้อยที่สุด และในเวลาเร็วที่สุดก็ตาม การที่จะนำวิธีการนี้มาใช้เลยทันทีย่อมไม่ได้ แต่จำเป็นต้องทำด้วยความระมัดระวัง เพราะสภาพของประเทศไทยไม่เหมือนกับต่างประเทศที่มีความพร้อมในหลายสิ่งหลายอย่างมากกว่า

เกรียง เอี่ยมสกุล (เกรียง เอี่ยมสกุล, 2511 : 187) ได้ให้ความคิดเห็นว่า การเลื่อนชั้นเป็นเพียงผลไหลปลายปี แต่วิธีการเลื่อนชั้นนั้นมีอยู่ตลอดปี และมีรายละเอียดมาก ก่อนที่จะนำระบบนี้มาใช้จึงมีความจำเป็นต้องปรับปรุงกระบวนการจัดการศึกษาใหม่ประสิทธิภาพหลายประการด้วยกัน อย่างน้อยที่สุดจะต้องมีครูดี อุปกรณ์การสอนดี การนิเทศการศึกษาดี วิธีการวัดผลการศึกษาดี และบริการส่งเสริมแก่นักเรียนดี หากสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ยังไม่ได้รับการปรับปรุง ยังหวางใจไม่ได้ การนำวิธีการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติมาใช้ ย่อมจะเกิดผลเสียมากกว่าผลดี จะทำให้เกิดความสูญเสียในทางการศึกษามากกว่าการที่นักเรียนต้องเรียนซ้ำชั้นดังที่เป็นปัญหาอยู่ในปัจจุบัน นักเรียนจะถูกผลักดันให้เลื่อนชั้นขึ้นไปโดยไม่ได้รับความรู้ และหากมีการสอบไล่ปลายปีในชั้นสูงสุดของตัวประโยคแล้ว นักเรียนก็จะไปตกกองอยู่ในชั้นนั้นเป็นจำนวนสูงมากทีเดียว ดังนั้น เกรียง เอี่ยมสกุล จึงได้เสนอให้ใช้วิธีการเลื่อนชั้นแบบกึ่งอัตโนมัติ (Semi-Automatic Promotion) กล่าวคือ กำหนดให้มีการสอบปลายปีเป็นบางชั้นเพื่อวัดระดับความรู้ของนักเรียนให้โดยมาตรฐานเป็นระยะ ๆ ชั้นที่ไม่ควรมีการสอบปลายปีคือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1, 3, 5 และ 6 แต่จัดให้มีการสอบปลายปีตามปกติในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2, 3 และ 7 หากทำเช่นนี้แล้วย่อมจะไม่เป็นการกระโดดก้าวยาวเกินไปและมีเหตุผลอย่างเพียงพอ แม้ในที่ประชุมองค์การศึกษาระหว่างประเทศ (International Bureau Education) ที่เจนีวา ก็ได้ให้ความสนับสนุนว่าเป็นแนวคิดที่ถูก (หน่วยศึกษานิเทศก์ จังหวัดชลบุรี, 2514 : 20)

ในปี พ.ศ. 2506 กรมสามัญศึกษาได้เสนอแนวคิดนี้ต่อที่ประชุมในการประชุมสัมมนาปัญหาการเรียนประถมศึกษาห้าชั้น ที่ประชุมมีความเห็นสอดคล้องว่าควรจะดำเนินงานทดลอง และควรทำด้วยความระมัดระวังอย่างยิ่ง ดังนั้น ในปีการศึกษา 2507 กรมสามัญศึกษาจึงได้วางโครงการปรับปรุงการเรียน การสอน และการวัดผลการศึกษาขึ้นเป็นการทดลองโดยเรียกชื่อโครงการนี้ว่า "โครงการทดลองวัดผลการเรียนรู้ระดับประถมศึกษาสองปีต่อครั้ง" โรงเรียนที่ใช้ในการทดลองเป็นโรงเรียนประถมศึกษาในส่วนกลางสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 4 โรงเรียน คือ โรงเรียนพิบูลย์อุปถัมภ์ โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ โรงเรียนวัดหนัง และโรงเรียนวัดบางปะกอก (กรมสามัญศึกษา, 2512 : 1)

การทดลองในโครงการนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญ 2 ประการ (กรมสามัญศึกษา,

2512 : 1) กล่าวคือ

1. เพื่อทดลองยืดเวลาสอบปลายปีเพื่อเลื่อนชั้นในระดับประถมศึกษาออกไปเป็น 2 ปีต่อครั้ง คือ มีการสอบไล่ปลายปีในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทั้งนี้เพื่อให้โอกาสแก่ครูได้มีเวลาปรับปรุงการเรียน การสอน และให้โอกาสแก่นักเรียนที่ยังไม่พร้อมที่จะเรียนในปีแรกมีโอกาสเรียนทันเพื่อนในปีต่อไป

2. เพื่อทดสอบจักรวมนเนื้อหาวิชาสามหลักสูตรในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 4 ในเรื่องเดียวกันเขาด้วยกัน เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีเวลาเรียนและทำกิจกรรมในเรื่องนั้นมากขึ้น

ปรากฏว่าการทดลองได้ผลเป็นที่พอใจ (กรมสามัญศึกษา, 2512 : 26 - 28)

กล่าวคือ

1. โรงเรียนที่มีการบริหารโดยพยายามมอบหมายให้ครูเป็นผู้รับผิดชอบในผลงานและวิธีดำเนินการสอนของตนอย่างเต็มที่ที่สามารถปรับปรุงการเรียน การสอนให้ดีขึ้นโดยไม่ต้องคำนึงถึงการวัดผลปลายปีแต่อย่างใด

2. แม้จะไม่มีกาสอบไล่ปลายปีเป็นบางชั้น แต่ก็มีการสอบระหว่างปีตามปกติ การเรียน การสอนของนักเรียนและครูก็มีใจยิ่งหย่อนกว่าโรงเรียนอื่น ๆ ซึ่งเป็นโรงเรียนส่วนกลางของกรมสามัญศึกษา แม้ผลการทดสอบจะไม่สามารถบังคับได้แต่ก็ตามการที่มีได้มีการสอบปลายปีเป็นบางชั้นที่ใดก็ตามก็ไม่ได้ทำให้เกิดความเสียหายแต่อย่างใด

3. จากการสอบถามความคิดเห็นของครูทุกฝ่าย ครูยอมรับว่าการทดลองโดยลัดคิวและครูเองก็มีความสนใจกับการที่ไม่เองมีการสอบไล่ปลายปี ที่สำคัญคือ ครูมีส่วนรับผิดชอบในงานของตนและเอาใจใส่ในการปรับปรุงการเรียน การสอน มากขึ้น

4. ครูหลายคนในหอสังเกตว่า ความเอาใจใส่ของบุคลากรของที่มีต่อการเรียนของนักเรียนน้อยเกินไป ซึ่งเป็นเรื่องที่จะต้องแก้ไขให้ดีขึ้นต่อไป

ในปีการศึกษา 2509 อันเป็นช่วงระหว่างการทดลองในโครงการแรกและมีแนวโน้มว่าจะประสบผลดีนั้น กรมสามัญศึกษาได้พยายามขยายโครงการนี้ให้กว้างขวางออกไปทั้ง

โรงเรียนในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มีการกำหนดคุณสมบัติของโรงเรียนที่จะเข้ามาอยู่ในโครงการใหม่มาตรฐานเดียวกัน พร้อมทั้งให้ชื่อโครงการใหม่นี้ว่า "โครงการทดลองเลื่อนชั้นนักเรียนโดยการสอบไล่ปลายปีเป็นบางชั้น" ซึ่งโครงการนี้ตั้งอยู่บนความคิพื้นฐานว่า "ในการดำเนินการจัดการประถมศึกษาชั้นนั้น โรงเรียนใดที่มีการสอนและอบรมนักเรียนโดยถูกต้อง มีเวลาเรียนเต็มเม็ดเต็มหน่วยแล้ว นักเรียนก็ควรมีโอกาสเลื่อนชั้นปีละหนึ่งชั้นตามปกติ" (กรมสามัญศึกษา, 2512 : 2)

ความมุ่งหมายของโครงการทดลองเลื่อนชั้นนักเรียนโดยการสอบไล่ปลายปีเป็นบางชั้น (กรมสามัญศึกษา, 2512 : 2) มี 3 ประการคือ

1. เพื่อยกระดับโรงเรียนประถมศึกษาให้เข้าสูมาตรฐานที่กำหนด
2. เพื่อทดลองว่า เมื่อโรงเรียนใดมาตรฐานแล้ว นักเรียนย่อมมีความรู้ดี อาจไม่ต้องสอบปลายปีก็ได้
3. เพื่อทดลองว่า การที่ให้ครูตามชั้นไปสอนนักเรียนในชั้นถัดไปอีก 1 ปี บดบังทำให้การสอนได้ผลดี

ผลการทดลองของโครงการนี้ได้รับผลดีทางความมุ่งหมาย ดังนั้น ในปีการศึกษา 2511 กรมสามัญศึกษาจึงได้ขยายวงของโครงการออกไปในชั้นประถมศึกษาคอนปลาย ทั้งนี้โดยกำหนดให้มีการสอบวัดผลปลายปีเพียงข้อเดียว คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 เท่านั้น

ในระยะที่กำลังดำเนินงานตามโครงการทดลองเลื่อนชั้นนี้ กรมสามัญศึกษาได้พยายามสำรวจโรงเรียนประถมศึกษาทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคในต่าง ๆ คือ ความอาคารสถานที่และอุปกรณ์ การเรียนการสอน การบริหารโรงเรียน และงานการจัดบริการ และความร่วมมือกับชุมชน การสำรวจนี้ได้พยายามสำรวจตามสภาพความเป็นจริง เพื่อจะได้นำข้อมูลมาประมวลเป็นเกณฑ์มาตรฐานสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา ดังนั้น เกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดขึ้นจึงเป็นเกณฑ์มาตรฐานที่มีโครงสร้างไว้เป็นอุคมคติจนเกินไป แต่เป็นเกณฑ์มาตรฐานที่ได้พิจารณาโดยรอบคอบ และตั้งอยู่บนรากฐานของความเป็นจริง โรงเรียนต่าง ๆ สามารถจะนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อยกระดับโรงเรียนของตนให้เข้าสูมาตรฐานที่กำหนดไว้ (กรมสามัญศึกษา, 2510 : คำนำ)

กรมสามัญศึกษาได้พยายามส่งเสริมอย่างเต็มที่ที่จะยกระดับโรงเรียนประถมศึกษา ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้เข้าสู่มาตรฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งก็มีโรงเรียนประถมศึกษา หมายโรงเรียนสามารถปรับปรุงจนถึงระดับที่น่าพอใจ แต่ยังมีโรงเรียนประถมศึกษาอีก มากที่ยังมิได้รับการปรับปรุงแต่อย่างใดเพราะอยู่ห่างไกล ขาดกำลังคน ขาดกำลังทรัพย์ และได้รับการสนับสนุนไม่พอเพียง อย่างไรก็ตามเป็นที่หวังกันว่า เกณฑ์มาตรฐานนี้จะ เป็น ประโยชน์ต่อโรงเรียน โรงเรียนจะได้ยึดเป็นแนวทางกำหนดการปรับปรุงโรงเรียนให้ ถูกจุดและได้คุณภาพสูงขึ้น เป็นลำดับ เมื่อโรงเรียนต่าง ๆ ได้มาตรฐานแล้วก็ย่อมจะส่งผล ทำให้การดำเนินงานตามโครงการทดลองเลื่อนชั้นประสบความสำเร็จด้วยดี

ในปี พ.ศ. 2514 กรมสามัญศึกษาได้สรุปผลของการทดลอง ทั้งสองโครงการ และนำเสนอต่อกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาเห็นว่า การทดลอง เลื่อนชั้นนักเรียนโดยการสอบปลายปีเป็นมาจั้งนี้ ซึ่งกรมสามัญศึกษาได้ดำเนินการมาตั้งแต่ ปีการศึกษา 2507 นั้น ผลการทดลองแสดงให้เห็นว่า "หากโรงเรียนมีความพร้อมและ ปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ นักเรียนย่อมมีความรู้ ความสามารถ ตามหลักสูตร และสามารถ เลื่อนไปเรียนในชั้นถัดไปโดยไม่ต้องสอบปลายปีได้" (กรมสามัญศึกษา, 2514 : 1) และโดยที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อเป็นแนว ปฏิบัติ (กรมสามัญศึกษา, 2515) ไว้แล้ว จึงเห็นสมควรที่จะส่งเสริมโรงเรียนประถมศึกษา ที่มาตรฐานใหม่มีความคล่องตัวทางวิชาการ และสะดวกในการบริหารงานยิ่งขึ้น กระทรวง ศึกษาศึกษาจึงวางระเบียบว่าด้วยการเลื่อนชั้นนักเรียนบางชั้นในโรงเรียนประถมศึกษาชั้น โดย ใช้อธิบายระเบียบนี้ว่า "ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการเลื่อนชั้นนักเรียนบางชั้น ในโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2514"

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการฉบับนี้ได้อนุญาตให้โรงเรียนประถมศึกษาทั่วประเทศ ที่ได้มาตรฐานแล้วใช้ระบบการเลื่อนชั้นนักเรียนโดยไม่ต้องสอบปลายปีในชั้นประถมศึกษาที่ 1, 3, 5 และ 6 แต่ยังคงไว้ด้วยผลความพิชณาการทางนิสัย และวัดผลระหว่างปีในชั้นดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อใช้การวัดผลนั้นเป็นแนวทางปรับปรุงการสอนของครูและช่วยเหลือการเรียนของ นักเรียนเป็นรายบุคคลให้ดีขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการ ไม่ไต่บังคับให้โรงเรียนประถมศึกษาที่ไต่มาตรฐานแล้วทุกแห่ง กองไต่ระเบียบการ เลื่อนชั้น แต่ไต่เป็นไปตามความสมัครใจของโรงเรียนแต่ละแห่ง หากโรงเรียนที่ไต่มาตรฐานเหล่านี้ยังเห็นว่าโรงเรียนของตนยังไต่มีความพรอมเพียงพอกไต่อาจไต่ระเบียบการ วัตถุประสงค์การศึกษาแบบเดิมก็ไต่ได้ แมกระนั้นก็ไต่ในปีการศึกษา 25 15 ก็ไต่มีโรงเรียนประถมศึกษาที่ไต่ระเบียบการ เลื่อนชั้นใหม่รวมทั้งสิ้นถึง 2 19 โรงเรียน เป็นโรงเรียนใน ส่วนกลาง 22 โรงเรียน และโรงเรียนในส่วนภูมิภาค 197 โรงเรียน และเป็นไต่หวังกัน ว่าการประถมศึกษาของชาติในอนาคตคงจะ เปลี่ยนมาไต่ระเบียบการ เลื่อนชั้นอย่างกว้างขวาง ทั่วประเทศ ซึ่งเมื่อถึงเวลานั้นปัญหาเรื่องนักเรียนประถมศึกษาชั้นอนทำให้เกิดผล เสียหาย และเกิดความรู้สึกเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาอย่างมากมายคงจะหมดสิ้นไป

ข. การไต่ให้นักเรียนตกซ้ำชั้นไต่มีความจำเป็นหรือไม่

ในประเทศสหรัฐอเมริกาไต่ประสบกับปัญหานักเรียนตกซ้ำชั้น หรือ นักเรียนมีอายุ เกินชั้นเรียนมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1904 (กรมสามัญศึกษา, 2509 : 129) และไต่ได้มีการวิจัย เกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างกว้างขวางเพื่อจะไต่ให้เกิดความกระจ่างแจ้งโดยตั้งคำถาม 2 ประการคือ การไต่ให้นักเรียนตกซ้ำชั้นนั้นจำเป็นหรือไม่ และทำอย่างไรจึงจะช่วยให้นักเรียนตกซ้ำชั้น

จากการสำรวจความคิดเห็นของครูทั่วประเทศในสหรัฐอเมริกาปรากฏว่า ครูที่เชื่อว่า การไต่ให้นักเรียนตกซ้ำชั้นเป็นสิ่งจำเป็นควยเหตุผลโดยสรุป 5 ประการ (กรมสามัญศึกษา, 2509 : 130) กล่าวคือ

1. เพื่อไต่ให้นักเรียนมีความรู้แน่นขึ้น การซ้ำชั้นจะไต่ให้นักเรียนที่เรียนอนสามารถเรียนตามเพื่อนไต่ได้ทัน
2. เพื่อไต่ให้นักเรียนมีการปรับปรุงทางอารมณ์ขึ้น เพราะไต่ไต่เรียนตามระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของตน
3. ถ้ามีการ สอบตกซ้ำชั้นจะไต่ให้นักเรียนขยันเรียน เพราะการกลัวว่าตนเองจะสอบตก เป็นสิ่งจูงใจ
4. เพื่อรักษามาตรฐานการเรียนของสถานศึกษา
5. เพื่อไต่คิดเอานักเรียนที่มีระดับความรู้เสมอกันขึ้นชั้นถัดไป ทำให้สะดวกต่อการสอนของครู

เมื่อพิจารณาจากข้ออ้างทั้ง 5 ประการก็จะมีน้ำหนักมากพอที่วงการศึกษาคงต้องยอมรับว่า การตกชั้นเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องมี แต่จากรายงานการวิจัยหลายครั้งในเวลาต่อมาได้คัดค้านข้ออ้างดังกล่าวอย่างสิ้นเชิง กล่าวคือ

Otto (กรมสามัญศึกษา, 2509 : 130) อาจารย์มหาวิทยาลัยโคลัมเบีย ไคสรูปว่า ในจำนวนนักเรียนที่ตกชั้นที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนั้น มีอยู่ร้อยละ 20 ที่มีผลการเรียนกระเบื้องขึ้นบ้าง ร้อยละ 40 มีผลการเรียนคงเดิม และอีกประมาณร้อยละ 40 กลับมีผลการเรียนเลวลง ตามทฤษฎีแล้วนักเรียนที่สอบตกชั้นน่าจะเรียนได้ดีกว่านักเรียนที่ขึ้นมาใหม่ แต่ก้นานเต็มที่ที่จะเห็นนักเรียนที่ตกชั้นเรียนเกินขึ้นมาสักคนหนึ่ง ส่วนที่เหลือจะมีผลการเรียนคงที่ หรือเลวลง นอกจากนี้ Cook (1941) และ Barber (1942) ยังวิจัยเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐานอย่างเดียวกัน ปรากฏว่าในจำนวนนักเรียนที่สอบตกชั้นนั้น กลุ่มที่ไคเลื่อนชั้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ซ้ำชั้น

จากผลการค้นคว้าของ Otto, Cook และ Barber นี้ไคกลางข้ออ้างของครูที่ว่า การสอบตกชั้นจะทำให้นักเรียนมีความรู้แน่นขึ้น และนักเรียนที่เรียนอ่อนจะกลับมาเพื่อนไคทัน" อย่างสิ้นเชิง

Grace Author, Kleen และ Ransom (กรมสามัญศึกษา, 2509 : 130) ไควิจัยพบว่า นักเรียนที่สอบตกชั้นมีบุคลิกภาพอันส่อให้เห็นว่า ไม่สามารถปรับปรุงอารมณ์ไคเป็นส่วนใหญ่ นักเรียนที่สอบตกมักจะได้รับคำติชมจากเพื่อนชั้นเดียวกัน นักเรียนที่ตกชั้นจะไม่กล้าไปเล่นกับเพื่อนเก่า ๆ ที่ไคเลื่อนชั้นขึ้นไป นักเรียนเหล่านี้จึงเขากับสังคมไคไค ไม่มีความสุข เกิดความท้อแท้ และสูญเสียความมั่นใจในตนเอง ทำให้คิดว่าตนไคไม่สามารถเหมือนคนอื่น เกิดความดิครวญยอดในเรื่องตน (Self - Concept) ในฐานะผู้แพทตลอดกาล ความรู้สึกเช่นนี้จะทำให้สุขภาพจิต นักเรียนเสียอย่างร้ายแรง ผลการวิจัยของ Grace Author, Kleen และ Ransom นี้จึงคัดค้านข้อสมมติฐานที่ว่า " การสอบตกชั้นจะทำให้นักเรียนมีการปรับปรุงทางอารมณ์ไคขึ้น "

สำหรับความคิดที่ว่า "ความกลัวว่าคนสอบตกจะทำให้ให้นักเรียนซมกเขม่นในการเรียนยิ่งซึ่" ก็เป็นความคิดที่ผิดพลาด เพราะการให้นักเรียนสอบตกซ้ำซึ่มิไคทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนซึ่ซึนเลยดังกล่าวแลว ในทางจิตวิทยานั้การใคความกลัวเป็นเครื่องจูงใจยอมเป็นสิ่งที่ไม่สมควร เนื่องจากวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้นั้ก็เพื่อเป็นการเสริมสร้างสำหรับผูเรียน การเรียนจึงควรมีเครื่องจูงใจในทางบวก (Positive)

เชิงประสมประสาน (Integration) และยั้งยืน (Lasting) แต่ความกลัวนั้ทำให้การเรียนเป็นไปในลักษณะทางลบ (Negative) ซาคความประสมประสาน (Disintegration) และไม่ยั้งยืน นอกจากนี้ Caswell (กรมสามัญศึกษา, 2509 : 121) ไคแสดงไคเห็นถึงผลเสียของการเรียนโดยใคการซมซึหลายประการ คือ

1. เสียสุขภาพจิต กอไคเกิดความกลัวอย่างมหาศาล
2. ทำให้ซาคความเป็นตัวของตัวเอง การซึจะทำลายความประสม

ประสานกันระหว่างครูและนักเรียน

3. ความกลัวเรื่องสอบตกนั้ทำให้นักเรียนคู้หนังสือเฉพาะก่อนหน้าสอบเท่านั้น เมื่อการสอบผ่านไปแล้วก็ไม่อยากอ่านหนังสืออีก มีงวิธีนั้คือไคว่า นักเรียนไม่ไคเรียนรู้อย่างถาวรเลย

.Barber (กรมสามัญศึกษา, 2509 : 133) วิจัยพบว่า นักเรียนที่สอบตกจะไครับความทูกซึทางใจอย่างแสนสาหัส ไคเกิดความเคืองแคน (hostility) ในตนเองและกับผูอื่น ไคความคับซึของใจอย่างยั้ง และนักเรียนเหล่านั้ยังไครับความกดดันจากทางบานอื่กควย

จากผลงานวิจัยดังกล่าวนั้มาแลวทำให้สมมติฐานที่ว่า "การตกซ้ำซึจะทำให้นักเรียนซึนเรียน เพราะกลัวว่าจะสอบตก" จึงเป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำ

Caswell และ Wellcsley Foshay (กรมสามัญศึกษา, 2509 : 134) ไคไคศึกษาสภาพของโรงเรียนต่าง ๆ พบว่า โรงเรียนที่มีนักเรียนสอบตกน้อยที่สุดจะมีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงที่สุดและในทางตรงซาม ดังนั้ การใคนักเรียนสอบตกมาก ๆ จึง

มิได้เป็นการยกมาตรฐานการเรียนของโรงเรียนให้สูงขึ้นแต่อย่างใด การรักษามาตรฐานของโรงเรียนนั้นมิใช่ขึ้นอยู่กับการเล่นชั้นของนักเรียน แต่ขึ้นอยู่กับกลวิธีการสอนและการบริหารงานของโรงเรียนแต่ละแห่ง

สำหรับสมมติฐานข้อสุดท้ายที่ว่า การเข้าชั้นจะทำให้ให้นักเรียนในชั้นเรียนหนึ่ง ๆ มีความรู้ในระดับเสมอกัน" นั้น Akridge (กรมสามัญศึกษา, 2509 : 134) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ตัมพันธภาพระหว่างนโยบายการเล่นชั้น กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า โรงเรียนที่มีการผ่อนผันให้นักเรียนตกชั้นมาก กับ โรงเรียนที่เคร่งครัดไม่ผ่อนผันให้นักเรียนใดเล่นชั้นง่าย ๆ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันในชั้นหนึ่ง ๆ ไม่ยิ่งหย่อนกว่ากันเลย อีกประการหนึ่งในการสอบเล่นชั้นนั้น นักเรียนที่ได้เล่นชั้นก็ตั้งแต่ผู้ที่สอบไครอยละ 50 จนถึงผู้ที่สอบไครอยละกว่า 90 ซึ่งความรู้ของนักเรียนที่ได้เล่นชั้นแตกต่างกันอยู่นั่นเอง และเมื่อนักเรียนจะสอบไครระดับคะแนนเท่า ๆ กัน แต่อัตราความเจริญเติบโตของแต่ละคนในกานต่าง ๆ กันก็ย่อมไม่เท่ากัน ดังนั้น ครูจึงไม่ควรบารกสอนนักเรียนโดยอย่างเสมอหน้าเหมือนกันหมด ครูจำเป็นต้องใส่ใจหลักความแตกต่างระหว่างบุคคลผู้นั้นเอง

จะเห็นได้ว่า ข้อสมมติฐาน ทั้ง 5 ประการของครูในการที่ไม่ยอมให้นักเรียนใดเล่นชั้นไปนั้น เป็นแต่เพียงทฤษฎีและความคิด ความมุ่งหวังของครูเท่านั้น แต่ในสภาพที่ปฏิบัติจริง ๆ มิได้เป็นดังที่คาดหวังไว้ การให้นักเรียนตกชั้นมิได้ช่วยใ้พบรรลุถึงจุดประสงค์แห่งพัฒนาการทางการศึกษาที่ใดตั้งไว้ กลับทำให้เกิดผลเสียหายอย่างใหญ่หลวงทั้งในกานเกร ษริคชของชาติ และพัฒนาการทุกกานของเด็ก ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องหาวิธีการอื่นมาทดแทนเพื่อแก้ไขปัญหานี้

ก. การสอบไล่ปลายปีเป็นการตัดสินผลการเรียนที่เหมาะสมหรือไม่

Educational Testing Service (E. T. S.) ซึ่งเป็นสำนักงานเพื่อบริการการทดสอบทางการศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกาได้เสนอแนะปรัชญาของการทดสอบไว้ดังนี้ " Test to aid the discovery and development of human Talent."

ซึ่ง ดร. ชวาล แพร์ติกุล ไก่อดคความ เป็นภาษาไทย และถือ เป็นปรัชญา ของสำนักงาน
ทคสอบทางการ ศึกษาศะจิตวิทยาควย ความว่า "ทคสอบเพื่อคน และพัฒนาสมรรถภาพ
ของมนุษย์"

จะ เห็นว่า โดยเนื้อแท้ ของการทคสอบแล้วมิ ได้มีจุดมุ่งหมาย สำคัญ ที่ จะ ใช้ เป็น เครื่อง
ตัดสิน ผลการ เรียน ของนักเรียน หากแต่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อ คบ ความสามารถ ของนักเรียน ว่า
นักเรียน มีความสามารถ เคนต่านใด มีอะไร เป็น ปม คอย เพื่อที่จะ ได้พัฒนา สิ่ง ที่ เคนให้ เคน
ยิ่ง ขึ้น ในขณะที่ เกี่ยว กับ กี่ ปรับปรุง สิ่ง ที่ เป็น ปม คอย ให้ ดี ขึ้น กว่า เดิม แนวความคิด ของ E.T.S.
นี้ ได้ รับ การ ยืนยัน สนับสนุน จาก ที่ ประชุม ทาง วิชาการ เกี่ยว กับ การ วิจัย เพื่อ ประเมิน ผล หลัก สูตร
ประกม ศึกษา ใน ภาค ทิน เอเซีย ซึ่ง ประชุม กัน ที่ กรุง นิว เดลลี ใน พ.ศ. 2501 (สมพร บัวทอง,
2512 : 9) ซึ่ง ที่ ประชุม มีมติ ร่วม กัน ว่า การ วัด ผล การ ศึกษา ควร มี จุด มุ่งหมาย สำคัญ 2 ประการ
คือ

1. ตรวจสอบ ความรู้ ของนักเรียน มากกว่า การ ใ้ ทกะ แน่น
2. หาทาง ช่วยเหลือ เด็ก ใน เรื่อง ที่ ยัง บก พร่อง อยู่

และ แมแต่ ในการ ประชุม เกี่ยว กับ การ ประถม ศึกษา ของ ประเทศ ต่าง ๆ ใน เอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้ มี ประชุม กัน ที่ กรุง การ จี กี่ โค คำ ทิน ขวน การ เลื่อน ขึ้น โดย การ สอบ ไล่ว่า
เป็น ขบวนการ วัด ผล การ ศึกษา ที่ ล้า หลัง มาก ที่ สุด (เกรียง เอี่ยมสกุล, 2507 : 16 - 24)
นอกจาก นั้น สมาน แสงมะลิ โคชี ให้ เห็น ผล เดิบ ของ การ สอบ ไล่อีก ว่า เป็น เรื่อง เอา เป็น
เอา คาย และ จริง จัง มาก เคน ไป ซึ่ง ไม่มี ประโยชน์ ใน การ ปรับปรุง การ เรียน การ สอน นอก
จาก นั้น ยังมี ข้อ บก พร่อง ประการ รอง ลง ไป คือ

1. นักเรียน เรียน มา ทล อด ปี แต่ เรา กลับ ตัด คัด สิ้น โชคชะตา ของ นักเรียน าวย
เวลา เพียง 3 - 4 วัน นักเรียน คน ใด กบ ่วย ประมา หรือ ไม่ ค่อย ปกติ ใน ระหว่าง เวลา
กึ่ง กลาว อาจ มี ผล ใด ของ เรียน ว่า ชัน ใน ปี ใหม่ กี่ ได้
2. โชค สอบ ไล่อีก เพียง นิด หน่อย เป็น เครื่อง ตัด คัด สิ้น ว่า นักเรียน มีความรู้ ใน
วิชา นั้น หรือ ไม่ ซึ่ง เป็นการ ไม่ แน่น อย
3. นักเรียน จะ พยายาม เรียน เฉพาะ ใน ตอน จะ สอบ ไล่อีก เท่านั้น แต่ ระหว่าง ปี
มัก ไม่ ค่อย ตั้ง ใจ เรียน

เกรียง เอี่ยมสกุล (เกรียง เอี่ยมสกุล, 2511 : 222) ยังไต่ถามให้เห็นถึง ผลเสียที่เด่นชัดของขบวนการสอบไล่ปลายปีว่า การสอบไล่จะทำให้ครูส่วนมากพยายามช่วยนักเรียนในทางที่ผิด คือ ช่วยในเวลาสอบไล่ แม้อการช่วยเหลือนั้นจะเป็นการทุจริต หรือฝ่าฝืนระเบียบก็พยายามทำ เช่น การแก้มข้อสอบ พยายามสืบข้อสอบนามอกกับนักเรียน แลกคะแนนหรือให้คะแนนแก่นักเรียนเกินกฎเกณฑ์ที่ควรจะเป็น บิดามารดาและครูปกครองของนักเรียนก็เช่นกัน จะพยายามวิ่งเต้นฝากฝังข้อให้ครูช่วยอนุเคราะห์เด็กของตน ซึ่งการช่วยเหลือนักเรียนของครูและครูปกครองในลักษณะเช่นนี้เป็นการช่วยที่นับว่าผิดทางและสายเกินไป

บุญถิ่น อัตถากร (บุญถิ่น อัตถากร, 2513 : 2) กล่าวว่า การศึกษามีใช้เพียงแต่ช่วยให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ มีความรู้ทางวิชาการอันนำไปสู่ความเจริญทางสมองเท่านั้น แต่ความมุ่งหมายของการศึกษานั้นมุ่งที่จะปลูกฝังและส่งเสริมให้นักเรียนได้มีพัฒนาการทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสมอง การสอบไล่ปลายปีนั้นเกิดผลเสียตรงที่เป็นการวัดผลแต่เพียงความรู้ประการเดียว พัฒนาการด้านอื่น ๆ เกือบจะไม่มีผู้สนใจวัดกันเลย

ในแง่จิตวิทยาการเรียน การสอนนั้น เรายอมรับว่านักเรียนทุกคนไม่เหมือนกัน แต่เป็นความไม่เหมือนกันในทางพฤติกรรม ในทางสังคม ความเป็นอยู่ ส่วนความรู้ชั้นอาวเรียนทันกันหมด โดยวิธีวิธีการเรียนรู้ไม่เหมือนกันซึ่งเป็นหน้าที่ของครูสอนโดยแท้ อีกประการหนึ่งการที่นักเรียนเรียนไม่ทันเพื่อน เรียนอ่อน และถูกทอดทิ้ง แล้วเอาการวัดผลปลายปีมาตัดสินให้นักเรียนตกหรือเรียนซ้ำชั้นพรอมทั้งอ้างว่า "หัวเด็กไม่ดี เด็กโง่" นั้นและเป็นการสร้างความไม่ยุติธรรมขึ้นในชีวิตของนักเรียน และเป็นการสะท้อนผลการทำงานของครู กว (เกรียง เอี่ยมสกุล อ้างอิงจาก หน่วยศึกษานันทกิจ ชลบุรี, 2514 : 22 - 23)

จากที่กล่าวมาแล้วด้วยฉะฉางให้เห็นว่า ระบบการเลื่อนชั้นสำหรับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาโดยการสอบไล่ปลายปีนั้นยังไม่เป็นที่พอใจและมีข้อบกพร่องมากมาย ทำให้ระบบการศึกษาของไทยเป็นระบบการศึกษาที่นักเรียนตกซ้ำชั้นมากที่สุด (รุ่ง แก้วแดง, 2513 : 43) ซึ่งเป็นเครื่องแสดงถึงประสิทธิภาพของระบบการศึกษาของประเทศว่า มีความตกต่ำเพียงไร

ง. ความคิดเห็น และการวิจัยที่เกี่ยวกับระบบการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ

การเลื่อนชั้นนักเรียนโดยอัตโนมัติควรมีการสอบไล่ปลายปีนั้นเป็นระบบที่แปลกใหม่ และขัดกับความเข้าใจ ความรู้สึก หรือทัศนคติของครู นักเรียน ผู้ปกครอง ตลอดจนวงผู้เกี่ยวข้องของกับวงการศึกษามาก แต่เพิ่มบุคคลส่วนใหญ่มั่นใจว่า การสอบไล่เป็นของปกติที่ดีและเป็นวิธีการที่ดีที่สุดที่จะตัดสินว่านักเรียนมีความรู้พอที่จะเลื่อนไปเรียนในชั้นถัดไปหรือไม่ ทัศนคติเช่นนี้ฝังอยู่ในหัวครู นักเรียน และผู้ปกครองมาเป็นเวลานาน ดังคำกล่าวของ เกรียง เอี่ยมสกุล (เกรียง เอี่ยมสกุล, 2511 : 35) ความว่า การสอบไล่ปลายปีเป็นเรื่องจริงจัง เด็กก็มีความรู้สึกเช่นนั้น ผู้ปกครองก็มีความรู้สึกเช่นนั้น ครูก็มีความรู้สึกเช่นนั้น คล้ายกันว่า การสอบไล่นี้เป็นของแน่นอนเหมือนกับเครื่องมือซึ่งดวง วัด อยางนั้น"

ครูเป็นจำนวนไม่น้อยมีความเห็นว่า การให้นักเรียนตกซ้ำชั้นไม่เป็นการสูญเสียทางการศึกษา (Education Wastage) และรู้สึกว่าการย้ายปรารถนาให้นักเรียนมีคุณภาพดี โดยกำหนดคิใจของตนเองว่า นักเรียนที่เรียนอ่อนจะไม่ให้เลื่อนชั้นขึ้นไป (กรมสามัญศึกษา, 2513 : 11) แต่ก็มีครูอีกหลายคนที่มีความเห็นว่า การที่คิดว่าการสอบไล่ปลายปีเป็นวิธีที่ดีที่สุดและไม่ยอมรับวิธีการอื่น ๆ นั้น จะทำให้การศึกษาของชาติไม่เจริญก้าวหน้าทางวิชาการ จึงควรยอมรับวิธีการอื่น ๆ เพื่อปรับปรุงระบบการศึกษามาก

สุกิจ นิมมานเหมินท์ (กรมสามัญศึกษา, 2509 : 5) แสดงความคิดเห็นว่าการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติอาจทำให้ยาก อาจทำให้คุณภาพของการศึกษาลดลง เนื่องจากครูไม่เอาใจใส่ในการสอน นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน ขาดคำสั่งครู และผู้ปกครองก็ไม่มี ความเข้าใจ เพียงพอ

อีกประการหนึ่งการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติของสอบปลายปีเป็นบางชั้นจะทำให้ครูสอนเฉพาะในปีที่จะทำการสอบไล่เท่านั้น (สมชัย วุฒิปรีชา อ้างอิงจากกรมสามัญศึกษา, 2509 : 9) แต่ก็มีผู้คัดค้านว่า หากใช้ระเบียบการเลื่อนชั้นเป็นบางชั้นแล้วคุณภาพของการศึกษาจะไม่เสื่อมลง เพราะจะไม่มีการสอบไล่ปลายปีก็ตาม โรงเรียนก็ต้องใช้วิธีการวัดผลการเรียนตลอดปี ซึ่งย่อมได้ผลดีกว่า (กรมสามัญศึกษา, 2512 : 79)

นอกจากนี้หากใช้ด้วยความระมัดระวัง และนำไปใช้กับโรงเรียนที่มีสภาพการเรียน - การสอนพร้อม ไปด้วยคุณภาพหลาย ๆ อย่างที่เชื่อถือได้ก็อาจจะไม่ทำให้คุณภาพการศึกษาเสื่อมลงอย่างแน่นอน อีกประการหนึ่งในเรื่องของการศึกษานั้น ไม่ได้ปลูกฝังแต่ความรู้เพียงประการเดียว แต่จะต้องพิจารณาถึงความเจริญทางร่างกาย สังคม อารมณ์ และอื่น ๆ ด้วย (กรมสามัญศึกษา, 2509 : 147) อย่างไรก็ตามก็ยังมีครูใหญ่เสนอแนะว่า การเลื่อนชั้นของนักเรียนโดยที่นักเรียนไม่มีความรู้นั้นเป็นการหมิ่นทอนอนาคตของนักเรียน ซึ่งครูไม่ควรกระทำอย่างยิ่ง (กรมสามัญศึกษา, 2513 : 67)

ในแง่ของจิตวิทยาการเรียน - การสอน นักเรียนไม่ควรจะสอบตก (เอกวิทย์ ๗ ถลาง อ่างจากกรมสามัญศึกษา, 2509 : 144) เพราะเมื่อสภาพการเรียน - การสอนดี นักเรียนก็ควรจะเรียนได้ปีละหนึ่งชั้น (กรมสามัญศึกษา, 2512 : 14) แต่ก็มีปัญหาว่าโรงเรียนของเราส่วนใหญ่มีสภาพการเรียน - การสอนพร้อมหรือไม่

Rogan และคณะ (สุนันทา มั่นเศกวิทย์, 2๐1๖ : 18) ได้ศึกษาและเสนอแนะเกี่ยวกับการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติว่าโรงเรียนที่จะใช้ระเบียบการวัดผลแบบนี้ควรเป็นโรงเรียนที่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งจะต่องเป็นโรงเรียนที่มีครูดี อาคารเรียนและสถานที่ตั้งโรงเรียนดี มีวัสดุอุปกรณ์ช่วยการเรียนการสอนดี มีความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน นักเรียนมาเรียนสม่ำเสมอ ผู้ปกครองมีระดับฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง และ อัตราส่วนของครูและนักเรียนไม่ควรเกิน 1 : 25 แต่จากผลของการรวบรวมปัญหาต่าง ๆ ในการดำเนินงานตามโครงการเลื่อนชั้นโดยการสอบปลายปีเป็นบางชั้นนั้นชี้ชัดเจนนว่า ครูใหญ่ และครูมีความเข้าใจในวิธีการดำเนินงานยังไม่ละเอียดพอ ครูขาดความรู้ในการนำอุปกรณ์การสอนมาช่วยในการสอน และบางโรงเรียนก็ขาดอุปกรณ์การสอนด้วย ครูไม่ไดปรับปรุงวิธีสอน และ จำนวนนักเรียนมีมากเกินไปจนทำให้อาคารเรียนไม่เพียงพอ

Jones, Moore และ Devender (สุนันทา มั่นเศกวิทย์, 2515 : 28) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างโรงเรียนที่ไม่มีการแบ่งชั้น กับ โรงเรียน

ที่แบ่งชั้นและใช้การสอบไล่ปลายปีปรากฏผลว่า ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านของเด็กทั้งสองกลุ่ม ไม่มีความแตกต่างกัน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยส่วนรวมก็แตกต่างกันเช่นกัน การวิจัย ที่ยืนยันผลของการวิจัยข้างต้นคือ การวิจัยของ สุนันทา มั่นเศกวิทย์ และ สุกดา บุญนำศิริ (สุนันทา มั่นเศกวิทย์, 2515 : 59, สุกดา บุญนำศิริ, 2515 : 49) ซึ่งได้วิจัย เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ระหว่างโรงเรียนใน โครงการเลื่อนชั้นโดยอัติโนมัติ กับ โรงเรียนที่ใช้การสอบไล่ปลายปี ปรากฏผลว่า ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชา ภาษาไทย และ คณิตศาสตร์ ของนักเรียนทั้งสองประเภทไม่มีความ แตกต่างกัน จึงแสดงให้เห็นว่า การใช้ระบบการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติมีใ้ผลล สัมฤทธิ์ทางการ เรียนของเด็กตกต่ำลงแต่อย่างใด

อารี สัตหณวี (กรมสามัญศึกษา, 2509 : 123) ได้กล่าวถึงระบบการศึกษาใน ประเทศอังกฤษว่า การเลื่อนชั้นในประเทศอังกฤษไม่มีการ สอบในระหว่างชั้นประมปีที่ 1 จนถึงชั้นประมปีที่ 6 โรงเรียนแต่ละแห่งจะพยายามสอนให้ครบตามจุดมุ่งหมายของการ ศึกษา ครูใหญ่และครูน้อยจะร่วมกันจัดสร้างหลักสูตรเอง เลือกหนังสือเรียนเอง แต่จะ มีการสอบตอนปลายอยู่ครั้งหนึ่งเรียกว่า " Eleven Plus " ซึ่งเป็นการสอบโดยใช้ ขอสอบรวม และมีจุดมุ่งหมายเพื่อแบ่งนักเรียนออกเป็นระดับต่าง ๆ นักเรียนที่เรียนก็จะไปเรียนที่ Grammar School ส่วนนักเรียนที่เรียนปานกลางหรืออ่อนจะถูกส่งไปเรียน ที่ Modern School หรือ Technical School

ระบบการศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกาไม่มีการสอบเลื่อนชั้นเช่นกัน แต่มีการใช้ ระบบ " Non-grade School (เจดิม บุญธรรมเจริญ, 2512 : 72 - 78) ระบบ การศึกษาระดับต้นจะแบ่งออกเป็น 2 ระดับคล้าย ๆ กัน ระดับประถมศึกษาตอนต้น และ ระดับประถมศึกษาตอนปลาย Non-grade School เป็นระบบการศึกษาที่สนองตอบ ต่อความแตกต่างของความสามารถของแต่ละบุคคลอย่างเต็มที่ นักเรียนแต่ละคนจะใช้เวลา ในการเรียนไม่เท่ากัน เช่น ในชั้นประถมศึกษาตอนต้นซึ่งรวมอยู่ 3 ชั้นคือ ชั้นประมปีที่ 1 ถึงชั้นประมปีที่ 3 นั้น เด็กบางคนจะใช้เวลาเรียนเพียง 1 ปี บางคนใช้เวลาเรียน 3 ปี และบางคนอาจใช้เวลาเรียนมากกว่า 3 ปีก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถของ

โดยในชั้นประถมศึกษาจะมีการสอบปลายปีเพียงครั้งเดียวในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นชั้นตัว
 ประโยค การสอบในชั้นนี้ของประเทศสิงคโปร์มีตักนอยเพราะมีครูที่มีวิธีการศึกษาดี
 ส่วนในประเทศไทยเลเรียนมีตักนอยคือ มีนักเรียนสอบตกมากกว่าร้อยละ 50 ของนักเรียน
 ทั้งหมด (กรมสามัญศึกษา, 2509 : 14) นักเรียนที่สอบตกนี้ถูกจัดให้ไปเรียนในโรงเรียน
 อาชีวะ เพื่อฝึกอาชีพต่อไป

สำหรับประเทศเกาหลีนั้น ใ้ขยายการไ้ระเบียนการ เลื่อนชั้น โดยไม่มีการสอบปลาย
 ปีออกไปถึงชั้นมัธยมศึกษา มีการสอบไล่ปลายปีในชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 เพียงครั้งเดียว ส่วน
 ประถมจะไม่มี การสอบไล่ปลายปีเลย แต่ในชั้นตัวประโยค คือ ประถมปีที่ 6 และ
 มัธยมศึกษา ปีที่ 3 แต่นักเรียนจะต้องไปสอบแข่งขันกันตอนสอบคัดเลือกเข้าเรียนต่อในชั้น
 เตรียมอุดมศึกษา

จะเห็นว่าการ เลื่อนชั้น โดยอัตโนมัติ เป็นระบบการ เลื่อนชั้นที่นิยมและใช้กันอย่าง
 แพร่หลายทั้งในยุโรป อเมริกา และเอเชีย ดังนั้นประเทศไทยซึ่งกำลังประสบกับปัญหา
 ความสูญเปล่าทางการศึกษาอันเนื่องมาจากการ สอบตกซ้ำชั้นจึงควร ใ้พิจารณาไ้ระเบียน
 การกึ่งกลาวนี แต่ก็ควรจะได้คำนึงถึงคุณภาพของการศึกษา ของชาติด้วย ควรพยายามใ้
 และปรับปรุงคววมสุ่ม รอบคอบ และเตรียมควมพร้อมไว้ให้ทุกคานเพื่อใ้มีการ เลื่อน
 ชั้นโดยอัตโนมัติ โดยมาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติไม่ตกต่ำลง ขอควรคำนึงคือ หากครูสอน
 แล้วไม่สอบก็ยังไม่เป็นไร แต่ถ้างไม่สอนและไม่สอบควมแล้ว คุณภาพของการศึกษาจะเห็น
 เซาเิด อย่างไรก็ตามการไ้ระเบียนการ เลื่อนชั้นแบบกึ่งอัตโนมัติที่ประเทศไทยกำลังำเนิน
 การอยู่นี้ได้รับคำชมเชยจากที่ประชุมองค์การศึกษาวិทยาศาสตร์ และ วัฒนธรรมแห่ง
 สหประชาชาติ (UNESCO) ว่าเป็นการจัดการศึกษาที่ดี เหมาะสม สามารถแก้ปัญหา
 เรื่องควมสูญเปล่าทางการศึกษาได้ และคาดหวังว่าจะเป็นผลดีต่อการ ศึกษาของชาติใน
 อนาคต

สมมติฐานการวิจัย

- ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น กับ สถานภาพบางประการของครู
1. ครูในโรงเรียนส่วนกลางและครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาคมีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นแตกต่างกัน และครูในโรงเรียนส่วนกลางมีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นดีกว่าครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาค
 2. ครูที่มีวุฒิทางครูแตกต่างกันมีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นแตกต่างกันและครูที่มีวุฒิทางครูสูงมีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นดีกว่าครูที่มีวุฒิทางครูต่ำกว่า
 3. ครูที่ทำหน้าที่ในโรงเรียนแตกต่างกันมีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นแตกต่างกัน และครูที่ทำหน้าที่บริหารมีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นดีกว่าครูที่ทำหน้าที่ในการสอน
 4. ครูที่มีอายุแตกต่างกันมีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นแตกต่างกัน และครูที่มีอายุน้อยกว่ามีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นดีกว่าครูที่มีอายุมากกว่า
 5. ครูที่มีเวลาทำหน้าที่ครูแตกต่างกันมีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นแตกต่างกัน และครูที่มีเวลาทำหน้าที่ครูมากมีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นดีกว่าครูที่มีเวลาทำหน้าที่ครูน้อยกว่า
- ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น กับบุคลิกภาพบางประการของครู
1. บุคลิกภาพด้านความมีอำนาจ เห็นผู้อื่น และทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงในทางบวก
 2. บุคลิกภาพด้านความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ และ ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงในทางบวก
 3. บุคลิกภาพด้านการวางตัวในสังคม และ ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงในทางบวก

4. บุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบ และ ทักษะการเตรียมการ เลื่อนขั้นมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงในทางบวก
5. บุคลิกภาพด้านการควบคุมตนเอง และ ทักษะการเตรียมการ เลื่อนขั้นมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงในทางบวก
6. บุคลิกภาพด้านการสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่น และ ทักษะการเตรียมการ เลื่อนขั้นมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงในทางบวก
7. บุคลิกภาพด้านความยืดหยุ่น และ ทักษะการเตรียมการ เลื่อนขั้นมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงในทางบวก

เหตุผลของสมมติฐาน

ผู้วิจัยเชื่อว่า "ทักษะที่ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพนั้น เป็นสิ่งที่สร้างขึ้นได้ เปลี่ยนแปลงได้ และเป็นแรงจูงใจที่สามารถกำหนดทิศทางของพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อสิ่งแวดล้อม ทักษะที่เป็นองค์ประกอบอันสำคัญยิ่งที่จะทำให้บุคคลใด ๆ ประสบความสำเร็จ หรือ ความล้มเหลวในการปฏิบัติหน้าที่การงานในอาชีพของตน"

Allport, Gecell และ Lewin (เกอกูล พาสีทซ์, 2513 : 15) ได้กล่าวถึงลักษณะของบุคลิกภาพว่าเป็นการรวมระบบต่าง ๆ ทางจิตวิทยาภายในตัวบุคคลเข้าด้วยกัน การรวมนี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ และการที่บุคลิกภาพของบุคคลจะเป็นเช่นใดนั้น ย่อมแล้วแต่การที่บุคคลได้รับรู้และตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมรอบตัวเอง ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของ คุป ชุมสาย (บุญส่ง นิลแก้ว, 2515 : 5) ซึ่งเชื่อว่า บุคคลใดหาได้เรียนรู้และได้รับการฝึกในเรื่องใดมาแล้วย่อมมีทักษะที่ติดต่อกับสิ่งนั้น แต่จะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับ การได้เรียนรู้ และการได้ฝึก นอกจากนี้ Allport ยังได้ยืนยันว่า การเรียนการสอนมีส่วนช่วยในการสร้างทัศนคติได้มาก แต่มีใจจะสร้างขึ้นได้ง่าย ๆ ภายในระยะเวลาอันสั้น บุคคลจะมีทัศนคติต่อสิ่งใดนั้นจำเป็นต้องมีความรู้ในสิ่งนั้นเป็นอย่างดีมาก่อน

จากแนวความคิดข้างต้นเมื่อนำมาพิจารณาจะพบว่า โรงเรียนในส่วนกลางได้เคยอยู่ใน

โครงการทดลองเลื่อนชั้นโดยการสอบไล่ปลายปีมาก่อนเป็นเวลานานหลายปี ดังนั้น โรงเรียน ส่วนกลางจึงได้รับการปรับปรุงใหม่เพื่อความพร้อมในเกือบทุกด้าน ครูได้รับการอบรมชี้แจงเกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย วิธีการดำเนินงานและรายละเอียดอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินงาน ครูในโรงเรียนส่วนกลางจึงน่าจะเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจในระเบียบการเลื่อนชั้นโดยการสอบไล่ปลายปีเป็นบางชั้นได้ดีกว่า และผลจากการวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติของครูโรงเรียนพญาไท ที่มีต่อโครงการทดลองเลื่อนชั้นโดยการสอบไล่ปลายปีเป็นบางชั้น (บรรณกล สุธงษิต, 2515) ยืนยันแน่ชัดว่า ครูที่มีความรู้ ความเข้าใจสูงจะมีทัศนคติต่อโครงการทดลองเลื่อนชั้นนี้ดีกว่าครูที่มีความรู้ความเข้าใจต่ำ

เมื่อพิจารณาถึงด้านความพร้อมในการดำเนินงานของโรงเรียน โรงเรียนส่วนกลางเป็นโรงเรียนที่อยู่ในศูนย์กลางของความเจริญย่อมมีความพร้อมในเรื่องอุปกรณ์การสอน สภาพของโรงเรียน การเงิน การบริการ และกรณีพิเศษๆ การศึกษามากกว่าโรงเรียนในส่วนภูมิภาค ดังนั้น เมื่อโรงเรียนในส่วนกลางใช้ระเบียบการเลื่อนชั้นก็น่าจะได้ผลดี และไม่น่าจะเกิดปัญหามากนัก ซึ่งต่างกับโรงเรียนในส่วนภูมิภาค แม้ว่าจะได้มีการคัดเลือกโรงเรียนที่จะใช้ระเบียบการเลื่อนชั้นโดยพิจารณาจากโรงเรียนที่มีความพร้อมแล้วก็ตาม แต่ก็เชื่อว่าโรงเรียนในส่วนภูมิภาคก็ยังมีความพร้อมในเรื่องต่าง ๆ นอกว่าโรงเรียนในส่วนกลาง นอกจากนี้จากรายงานของกรมสามัญศึกษา (สุนันทา มั่นเทกวิทย์, 2515 : 24) ซึ่งได้ประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการทดลองเลื่อนชั้นโดยการสอบไล่ปลายปีเป็นบางชั้นในปีการศึกษา 2512 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กในโรงเรียนส่วนภูมิภาคโดยเฉลี่ยต่ำกว่าโรงเรียนในส่วนกลาง ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนในส่วนภูมิภาคต้องประสบกับปัญหาต่าง ๆ อันทำให้การดำเนินงานไม่ได้ผลเท่าที่ควร

Hargen (นิคม ตั้งคะพิภพ, 2515 : 4) กล่าวว่า สังคมที่อยู่ในนครหลวงของชนบทชนบทนิยมประเพณี (Traditional Society) จะมีลักษณะที่ไม่ส่งเสริมให้บุคคลในสังคมเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่ชอบความเปลี่ยนแปลง การแก้ไขปัญหาคณะแต่ละคนจะแก้ไขเฉพาะส่วนที่ตนชำนาญ หรือ มีชนบทนิยมประเพณีกำหนดมาตรฐานไว้มั่นนอน เมื่อมีเหตุการณ์หรือความคิดที่ผิดแปลกไปจากเดิม หรือไม่สามารธิใช้ชนบทนิยมประเพณีวิธี

ปฏิบัติ เดิม เป็นมาตรฐานได้ บุคคลเหล่านี้จะเกิดความรู้สึกไม่พอใจ และพยายามที่จะระงับ เหตุการณ์ หรือ ความคิดนั้นเสีย ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบสภาพสังคมของไทยนั้นในส่วนภูมิภาค จะเป็นสังคมที่อยู่ในกรอบของชนบทรวมเนียบประเพณีมากกว่าสังคมในกรุงเทพมหานคร ครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาคจึงน่าจะมีความรู้สึกไม่พอใจ และพยายามที่จะระงับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นมากกว่าครูในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีสภาพสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้าน ครูในกรุงเทพมหานครมักจะไปพบเห็นความเปลี่ยนแปลงในสิ่งต่าง ๆ อยู่เสมอ และสภาพสังคมแบบอยู่ในกรอบชนบทรวมเนียบประเพณีกำลังสลายตัวไป จึงทำให้ครูในกรุงเทพมหานครมีความยึดหยุ่นในความคิด และการยอมรับในสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ได้มากกว่าครูที่อยู่ในภูมิภาค

Marvin E. Shaw (ภุมเรียง อริยกะบุตร, 2513 : 3) ศึกษาพบว่า คนหัวเก่ามีแนวโน้มที่จะรักษาประเพณีดั้งเดิมซึ่งคนเคยประพฤติปฏิบัติอยู่จนเคยชินและจะไม่ยอมเปลี่ยนแปลงสภาพความเป็นอยู่ที่ตนเคยเป็นอย่างง่าย ๆ ส่วนกลุ่มคนหัวใหม่นั้นจะเป็นบุคคลที่มีแนวโน้มที่จะยอมรับ มีความสนใจ และมีการแสดงออกต่อสิ่งที่แปลก ใหม่ โดยอย่างรวดเร็ว และจากผลการวิจัยของกรมสามัญศึกษา (กรมสามัญศึกษา, 2511 : 9 - 11) ที่ได้ประเมินผล โรงเรียนในโครงการทดลองวัดผลการเรียนระดับประถมศึกษาโดยการสอบปลายปีสองปีต่อครั้ง และโครงการทดลองเลื่อนชั้นโดยการสอบปลายปีเป็นบางชั้นปรากฏผลยืนยันว่า กลุ่มครูที่มีทัศนคติต่อโครงการเลื่อนชั้นดี ก่อนข้างจะมีอายุมากกว่ากลุ่มครูที่มีทัศนคติไม่ดี เมื่อพิจารณาอายุราชการก็ปรากฏว่ากลุ่มที่มีทัศนคติดี มีแนวโน้มจะมีอายุราชการนานกว่ากลุ่มที่มีทัศนคติไม่ดี แต่เมื่อพิจารณาวุฒิความรู้ กลับไม่พบความแตกต่างของทัศนคติ ส่วนตำแหน่งหน้าที่นั้น Oden (รุสา สุกุมารพันธ์, 2515 : 13) ศึกษาพบว่า บุคคลที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูงจะเป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์สูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีความพยายามที่จะเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้จะทำให้เป็นผู้ที่มีความคิดพลิกแพลงเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ มีความยืดหยุ่นในความคิดที่จะยอมรับสิ่งแปลก ๆ ใหม่ และขยันใฝ่หาวิถีของชีวิตวิธีการใหม่ ๆ สำหรับแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี (สุรางค์ โกวตระกุล, 2509 : 186)

ในค่านความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น และบุคลิกภาพนั้น ไม่พบผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง แต่ Guilford (ประสิทธิ์ บัวคลี่, 2514 : 22) และสุรางค์ ไควตระกูล (สุรางค์ ไควตระกูล, 2509 : 186) ได้ศึกษาพบว่า บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์สูงจะเป็นผู้ที่มีความคล่องในการคิด มีความยืดหยุ่น มีความคิดเป็นของตนเอง ซึ่งจะทำให้เป็นบุคคลที่ยอมรับในสิ่งแปลก ๆ และกล้าที่จะใช้ชีวิตการใหม่ ๆ เพื่อแก้ปัญหา อนึ่ง McClelland, David C. (รศฯ สุนทรพันธ์, 2515 : 12) ก็ได้วิจัยพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะเป็นแรงผลักดันให้บุคคลกล้าเสี่ยงพึงพอใจในงานที่ท้าทาย ท้าทาย ชอบแข่งขัน หรือกระทำในสิ่งที่แปลกใหม่ ชอบงานที่ไม่จำแบบใคร จากเหตุผลข้างต้นจึงน่าจะตั้งสมมติฐานได้ว่า ครูที่มีความคิดที่จะยอมรับในวิธีการของการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติจะเป็นครูที่มีความคิดสร้างสรรค์ และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และหากเรายอมรับสมมติฐานข้างต้นนี้แล้วมาพิจารณาผลงานวิจัยของ Parloff กับ Datta (นิคม ตั้งกะพิภพ, 2515 : 26) ซึ่งพบว่า บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์สูงจะมีบุคลิกภาพในความสามารถในการควบคุมตนเอง ความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ ความรับผิดชอบ ชอบ การวางตัวในสังคม และความมีอำนาจเหนือผู้อื่นสูงด้วย นอกจากนั้นบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์สูงยังเป็นผู้ที่มีความยืดหยุ่น และการยอมรับตนเอง

วิธีดำเนินการ

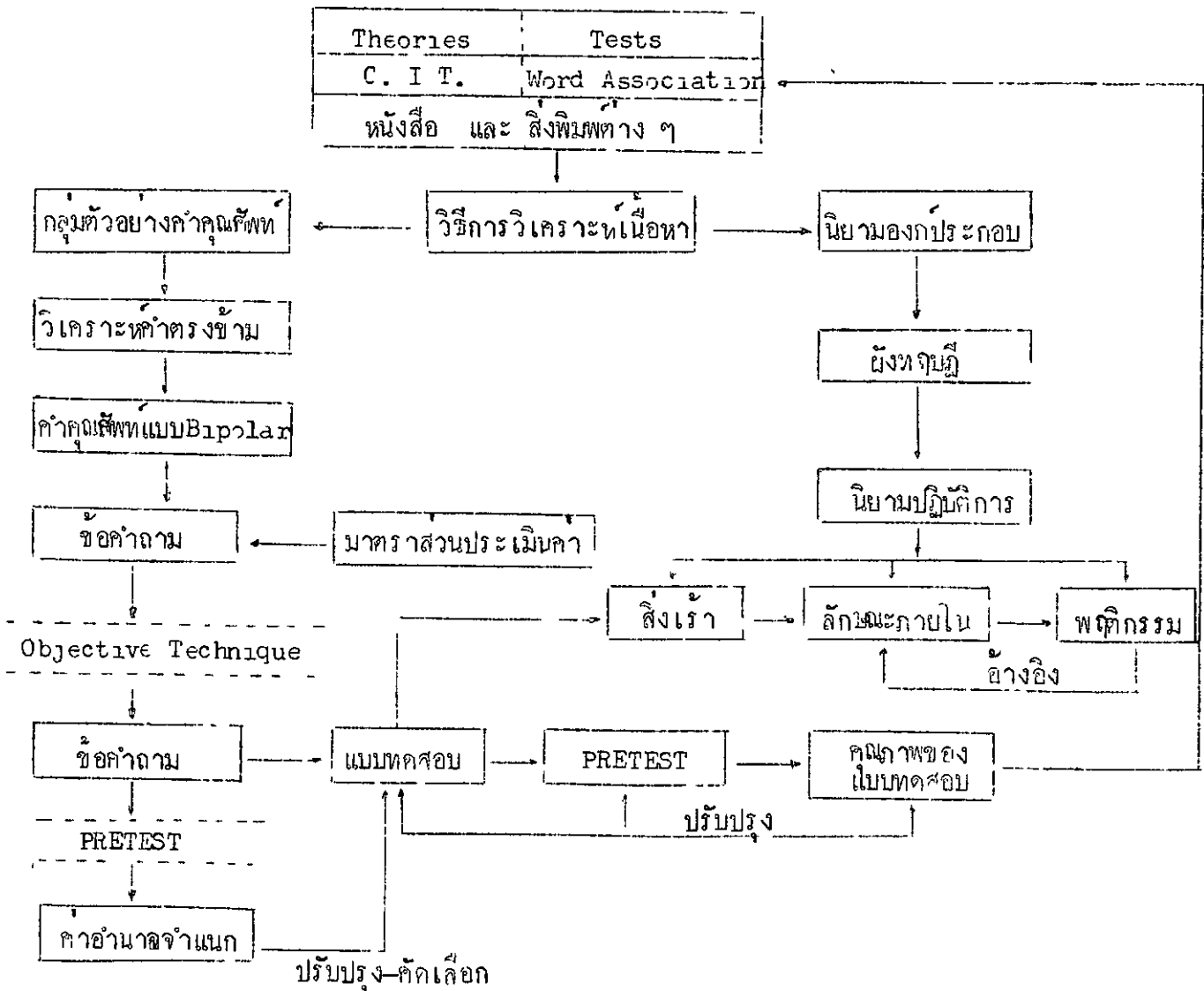
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถาม 2 ฉบับคือ

1. แบบสอบถามวัดทัศนคติของครูที่มคอาระเบียงการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ
แบบสอบถามฉบับนี้ผู้วิจัยได้จัดสร้างขึ้นโดยอาศัยลำดับขั้นในการสร้าง

ผังแผนภาพ 1

แผนภาพที่ 1 แสดงลำดับขั้นของการสร้างแบบสอบถามวัดทัศนคติของครูที่มคอาระเบียงการเลื่อนชั้น

จากภาพ สามารถอธิบายขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามได้ดังนี้

1.1 การสร้างนิยามปฏิบัติการ (Operational Definition) เพื่อหาโครงสร้าง (Construct) ของทัศนคติของครูต่อระเบียบการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ ประกอบด้วยคุณลักษณะ (Traits) โดยบาง โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากทฤษฎีต่าง ๆ วิทยานิพนธ์ และแบบสอบถามที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งใช้วิธีการวิเคราะห์พฤติกรรมจากแบบสอบถามแสกน ความคิดเห็นแบบปลายเปิด (Open End) ที่สอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างศึกษานิเทศก์และครูประจําชั้นศึกษาในโรงเรียนที่ใชระเบียบการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ ซึ่งเป็นวิธีการที่เรียกว่า Critical Incident Technique (C.I.T.) ควย

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหาปรากฏว่า ทัศนคติของครูต่อระเบียบการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติมีโครงสร้างที่ประกอบด้วยคุณลักษณะ 4 มิติด้วยกันคือ

- มิติที่ 1 มิติทางอารมณ์ และ ความรู้สึก
- มิติที่ 2 มิติทางคุณค่า และ ประโยชน์
- มิติที่ 3 มิติทางความเชื่อในหลักการ
- มิติที่ 4 มิติทางค่านการปฏิบัติ

1.2 การสร้างข้อคำถาม (Items) - โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างคำคุณศัพท์ที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหาในชั้น 1.1 มาหาคำตรงข้าม และสร้างเป็นคำคุณศัพท์ขั้วกันคำคู่ (Bipolar) แล้วจึงนำมาประกอบกับมาตราส่วนประเมินค่า (Scale) เป็นข้อคำถามดังตัวอย่าง

สนใจ	3 2 1 0 1 2 3	เบื่อหน่าย
ทำห็น	3 2 1 0 1 2 3	ยกย่อง
สบายใจ	3 2 1 0 1 2 3	กังวลใจ

1.3 การกำหนดค่าน้ำหนักของตัวเลือกในมาตราส่วนประเมินค่า ผู้วิจัยได้เลือกใช้มาตราส่วนประเมินค่าที่มีช่วงกว้าง 7 ช่วง ดังตัวอย่างในชั้น 1.2 และการเลือกคอม

ในช่วงใคนั้น ให้อธิบายว่ามีความรู้สึกตรงกับคำคุณศัพท์ในชื่อนั้นมากเพียงใด ทั้งนี้ ผู้วิจัยมีความเชื่อพื้นฐานว่า ความรู้สึกที่มีต่อคำคุณศัพท์ในแบบสอบถามนั้นมีความเข้มและมีความคุณภาพแตกต่างกันไปจากน้อยที่สุดจนถึงมากที่สุด

การกำหนดค่านำหนักในแต่ละช่วงของความคิดเห็น (Psychological Continuum) นั้น ผู้วิจัยกำหนดตามวิธีน้ำหนักสัมมติ (Arbitrary Weighting) จากน้ำหนัก 1 หน่วย ถึง 7 หน่วย ตามลำดับ กล่าวคือ

ถ้ากลุ่มตัวอย่างตอบของ 1, 2 หรือ 3 ทางซ้ายของคำคุณศัพท์อันแสดงถึงทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติในทิศทางบวก ผู้วิจัยกำหนดค่าคะแนนเป็น 5, 6 หรือ 7 ตามลำดับ

ถ้ากลุ่มตัวอย่างตอบของ 1, 2 หรือ 3 ทางซ้ายของคำคุณศัพท์อันแสดงถึงทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติในทิศทางลบ ผู้วิจัยกำหนดค่าคะแนนเป็น 3, 2 หรือ 1 ตามลำดับ

ถ้ากลุ่มตัวอย่างตอบของ 0 อันแสดงถึงความรู้สึกเฉย ๆ หรือทัศนคติใจไปใจกลับ ผู้วิจัยกำหนดค่าคะแนนเป็น 4

การที่ผู้วิจัยกำหนดค่าคะแนนดังนี้ เนื่องจากผู้วิจัยเชื่อว่า คำคุณศัพท์แต่ละตัวที่เป็นแบบ Bipolar นั้น เป็นคำคุณศัพท์ที่วัดอย่างเดียวกัน แต่ต่างกันที่ความเข้มหรือนำหนักของความรู้สึกเท่านั้น และช่วงของความคิดเห็น (Psychological Continuum) นี้ จะมีโครงสร้างแบบเดียวกับ เส้นจำนวน (Number line) ในทางคณิตศาสตร์ นั่นคือ จากหลักการนี้ผู้วิจัยสามารถนำค่านำหนักคะแนนที่ได้มาทำการวิเคราะห์ทางสถิติต่อไปได้

1.4 การวิเคราะห์ข้อคำถาม (Item Analysis) เพื่อคัดเลือกและปรับปรุงข้อคำถามโดยการใช่ $t - test$ ตรวจสอบความแตกต่างของน้ำหนักเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่คะแนนสูงและต่ำ ข้อคำถามที่จะนำมาใช้ในแบบสอบถามจะต้องเป็นข้อคำถามที่มีอำนาจจำแนก (Discriminant) สูง โดยถือว่า ต้องมีระดับความเชื่อมั่น (α) ตั้งแต่ .05 ขึ้นไป

1.5 การหาคูณภาพของแบบสอบถาม

การวิเคราะห์หาคูณภาพของแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนั้น ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นศิษยานุศิษย์ของกรมสามัญศึกษาและครูประจำชั้นในโรงเรียนที่ไชระเบียมการ เลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติทั้งสิ้น ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนครูแยกตามโรงเรียน ซึ่งใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์หาคูณภาพของแบบสอบถามวัดทัศนคติของครูที่มีต่อระบบการเลื่อนชั้น

ลำดับที่	กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)
1	ศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา	10
2	ครูโรงเรียนราชวินิต กรุงเทพมหานคร	17
3	ครูโรงเรียนอนุบาลจังหวัด ชลบุรี	25
4	ครูโรงเรียนอนุบาล จังหวัดระยอง	20
5	ครูโรงเรียนอนุบาลจังหวัดสิงห์บุรี	19
	รวมทั้งสิ้น	91

1.5.1 ความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (Validity) ของคำถามที่ได้ในแบบสอบถามชุดนี้ ผู้วิจัยได้จัดสร้างขึ้นโดยอาศัยคำคุณศัพท์ หรือ ข้อความที่เปิดความคิดเห็นของครูประจำชั้นที่สอนในโรงเรียนที่ไชระเบียมการ เลื่อนชั้น ประกอบกับข้อคำถามแต่ละข้อได้ผ่านการตรวจสอบจากคณะนิสิตปริญญาโท สาขาการวัดผลการศึกษา และสาขาจิตวิทยาการศึกษาแล้วว่า คำคุณศัพท์ที่ใช้ในข้อคำถามนั้นสามารถวัดทัศนคติต่อระบบการเลื่อนชั้นได้จริง จึงถือได้ว่าแบบสอบถามชุดนี้มี Face Validity นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างภายใน (Intra - Test Validity) ของแบบสอบถามซึ่งใช้วิธีการวิเคราะห์หาค่าถามของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Item Analysis)

เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกของข้อความแต่ละข้อ ทั้งนี้โดยการแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ กลุ่มละ 30 % ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และอาศัยอัตราส่วนวิกิติ t (t - ratio) ของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองเป็นค่าสถิติที่ใช้ในการตรวจสอบ ผลของการวิเคราะห์พบว่าข้อความทั้งหมดมีอัตราส่วนวิกิติ t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติอย่างน้อยที่ระดับ .05 ทั้งนี้โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 6.4493 - 17.4306 ดังที่ได้แสดงไว้ในภาคผนวก นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ตรวจสอบค่าความคงที่ภายใน (Internal Consistency) ของแบบสอบถาม เพื่อตรวจสอบความเป็นเอกพันธ์ของข้อความ (Homogeneity of Items) โดยใช้สูตรของ Kuder - Richardson สูตรที่ 20 (K.R. 20) ซึ่งปรากฏผลว่าค่าความคงที่ภายในแบบสอบถาม 0.9785 ดังนั้น จากผลของการวิเคราะห์ข้อความเป็นรายข้อ และค่าของความคงที่ภายในแบบสอบถามแสดงว่า แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีความเที่ยงตรงภายในสูงตรงตามที่ต้องการ

1.5.2 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ผู้วิจัย

หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีการแบบแบ่งครึ่ง (Split - half Method) ซึ่งได้จากการหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation) ระหว่างคะแนนรวมในข้อถูกและข้อผิด จากนั้นจึงขยายค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรการปรับแก้ของ Spearman - Brown ซึ่งปรากฏว่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมีค่า 0.9866 และจากค่าความคงที่ภายในแบบสอบถามที่คำนวณในข้อ 5.1 ซึ่งมีค่า 0.9785 แล้วก็พอจะกล่าวได้ว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีความเชื่อมั่นในการวัดสูง เป็นที่น่าพอใจอย่างยิ่ง

จากผลของการตรวจสอบค่าความเที่ยงตรง และ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม วัดทัศนคติของครูตอระเบียบบการ เลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ แสดงว่าแบบสอบถามชุดนี้มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี หากหาที่วัดในสิ่งที่เราต้องการจะวัดได้อย่างถูกต้องและสามารถให้ความหมายได้อย่างแน่นอนคงที่ตามสภาพจริง ๆ ของกลุ่มตัวอย่าง จึงสามารถใช้เป็นเครื่องมือที่จะนำพาเราไปบุคคลที่ตอบสนอง และอาจอิงถึงระดับทัศนคติได้

๘. แบบสำรวจบุคลิกภาพ 7 ประการ

แบบสำรวจบุคลิกภาพฉบับนี้ผู้วิจัยได้ดัดแปลงและดัดแปลงมาจากแบบสำรวจบุคลิกภาพ " California Psychological Inventory" ของ Harrison G. Gough โดยประสิทธิ์ วรรณประเวศ และคณะ (2514) ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาเฉพาะบุคลิกภาพที่น่าสนใจ 7 ลักษณะคือ

- ความมีอำนาจเหนือผู้อื่น (Dominance)
- ความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ (Capacity for Status)
- การวางตัวในสังคม (Social Presence)
- ความรับผิดชอบ (Responsibility)
- การควบคุมตนเอง (Self Control)
- การสร้างภาพประทับใจให้กับผู้อื่น (Good Impression)
- ความยืดหยุ่น (Flexibility)

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นข้อความที่ถามเกี่ยวกับความรู้สึกและความคิดเห็นโดยทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างโดยให้พิจารณาว่า จริง หรือ ไม่จริง สำหรับการตรวจให้คะแนนจะเป็นระบบ 0 - 1 ดังตัวอย่าง

	จริง	ไม่จริง
(0) ข้าพเจ้าเป็นคนใจร้อน	☐	☐
(00) ข้าพเจ้าไม่เคยตั้งใจทำผิดกฎหมาย	☐	☐

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามซึ่งได้รับการปรับปรุงและแก้ไขภาษาให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างแล้วไปทดสอบ (Pretest) เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถาม คือ ค่าอำนาจจำแนก (Discriminant) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) และค่าความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูในโรงเรียนประถมศึกษาในสวนกลางจำนวน 38 คน และในสวนภูมิภาคจำนวน 36 คน ซึ่งปรากฏผลการวิเคราะห์ดังนี้

2.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสำรวจ ใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบแบบ สอดตามเป็นรายข้อ (Item analysis) โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ กลุ่มละ 27 % ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จากนั้นจึงนำสัดส่วนแต่ละชั้นของทั้งสอง กลุ่มมาเปรียบเทียบกัน เป็นรายข้อ แล้วหาค่าอำนาจจำแนกของแต่ละข้อจากตารางของ Chung Teh Fan (1952) ผลปรากฏว่า ข้อคำถามทั้งสิ้นมีค่าอำนาจจำแนก (r) มากกว่า .20 เกือบทั้งหมด ยกเว้นข้อคำถามที่ 44, 51, 69 และ 117 ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนก (r) น้อยกว่า .20

2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ผู้วิจัยหาค่า ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีการแบ่งครึ่ง (Split - half Method) ซึ่ง ได้จากการหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation) ระหว่างคะแนนรวม ในข้อคู่และข้อคี่ แล้วจึงขยายค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรการปรับแก้ของ Spearman-Brown นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ตรวจสอบค่าความคงที่ภายใน (Internal Consistency) ของแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเป็นเอกพันธ์ของข้อคำถาม (Homogeneity of Items) โดยใช้สูตรของ Kuder - Richardson สูตรที่ 21 (K.R. 21) ซึ่งปรากฏว่าค่าความเชื่อมั่นทั้งตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดบุคลิกภาพของกลุ่มตัวอย่าง

คุณลักษณะบุคลิกภาพ	จำนวนข้อ	ค่าความเชื่อมั่น	
		Split-half M.	K.R. 21
ความมีอำนาจเหนือผู้อื่น	28	0.7407	0.7916
ความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ	18	0.7128	0.6450
การวางตัวในสังคม	18	0.7134	0.6038
ความรับผิดชอบ	24	0.7023	0.6752
การควบคุมตนเอง	34	0.8213	0.8127
การสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่น	26	0.8168	0.7709
ความเยือกเย็น	16	0.6197	0.6099

จากการวางจะสังเกตพบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่คิดแบบ Split-half Method ซึ่งให้ค่าสูงสุด (Maximum) นั้นมีค่าอยู่ระหว่าง 0.6197 ถึง 0.8213 และค่าความเชื่อมั่นที่คิดโดยวิธีสูตรของ Luder - Richardson สูตรที่ 21 ซึ่งให้ค่าค่าสุดก็มีค่าอยู่ระหว่าง 0.6099 ถึง 0.8127 จึงกล่าวได้ว่าแบบสอบถามเพื่อสำรวจบุคลิกภาพที่ใช้นี้มีความเชื่อมั่นในการวัดสูงเป็นที่น่าพอใจ

2.3 ความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (Validity) แบบสอบถามชุดนี้ประกอบด้วยข้อคำถามที่ได้รับการคัดเลือกจากนักจิตวิทยา จิตแพทย์ และอาจารย์ที่สอนวิชาจิตวิทยาในมหาวิทยาลัยรวมทั้งสิ้น 25 ท่านแล้วว่า ข้อคำถามนั้น ๆ สามารถจัดคุณลักษณะดังกล่าวข้างตนได้จริง จึงถือว่าแบบสอบถามชุดนี้มี Face Validity และเมื่อพิจารณาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างภายใน (Intra - test Validity) ซึ่งดูได้จากค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถาม (Item Analysis) กับค่าความคงที่ภายในแบบสอบถาม (Internal Consistency) ดังแสดงไว้ในข้อ 2.1 และ 2.2 แล้วก็เป็นเหตุให้เชื่อได้ว่า แบบสอบถามเพื่อสำรวจบุคลิกภาพชุดนี้มีความเที่ยงตรงในการวัดสูงพอที่จะนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยต่อไปได้

กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้ได้กระทำกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูประถมศึกษาในโรงเรียนที่โคระเมียบ การเรียนชั้นในปีการศึกษา 2516 รวม 388 คน โดยแยกออกเป็นกลุ่มตัวอย่างครูในโรงเรียนส่วนกลางจำนวน 263 คน และกลุ่มตัวอย่างครูในภาคการศึกษา 12 ซึ่งจัดเป็นโรงเรียนส่วนภูมิภาคจำนวน 125 คน ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจำแนกตามโรงเรียน

ชื่อโรงเรียน	สังกัด	จำนวนข้อมูล
โรงเรียนพญาไท	ส่วนกลาง	38
โรงเรียนพลับพลาชัย	ส่วนกลาง	38
โรงเรียนประถมบางแค	ส่วนกลาง	37
โรงเรียนวัดประยูรวงศาวาส	ส่วนกลาง	37
โรงเรียนวัดมหาชัย	ส่วนกลาง	34
โรงเรียนวัดชนะสงคราม	ส่วนกลาง	18
โรงเรียนโสมสไมสร	ส่วนกลาง	24
โรงเรียนวัดเจามูล	ส่วนกลาง	25
โรงเรียนวัดสังข์กระจาย	ส่วนกลาง	12
รวม	ส่วนกลาง	263
โรงเรียนอนุบาลชลบุรี	ชลบุรี	18
โรงเรียนวัดอรุณกาวาส	ชลบุรี	23
โรงเรียนอนุบาลปราจีนบุรี	ปราจีนบุรี	11
โรงเรียนเมืองปราจีนบุรี	ปราจีนบุรี	13
โรงเรียนอนุบาลจันทบุรี	จันทบุรี	12
โรงเรียนศฤงคารเกษ	จันทบุรี	17
โรงเรียนอนุบาลนครนายก	นครนายก	14
โรงเรียนเมืองนครนายก	นครนายก	17
รวม	ส่วนภูมิภาค	125
รวมทั้งสิ้น		386

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ คะแนนจากแบบสอบถามวัดทัศนคติของครูที่มีต่อระเบียบการเลื่อนขั้น แบบสำรวจบุคลิกภาพครู 7 ประการ และสถานภาพบางประการของครู หลังจากผู้วิจัยได้จัดสร้างและปรับปรุงแบบสอบถามจนมีคุณภาพเป็นที่เชื่อมั่นตลอดการสุ่มหากลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และขอความร่วมมือจากศึกษานิเทศก์ที่เกี่ยวข้อง จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่ได้คืนมาทั้งหมด ตรวจสอบและคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แล้วนำค่าคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ทำกับข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานใดดำเนินการเป็นชั้น ๆ ดังนี้คือ

1. ตรวจสอบแบบสอบถามและคำนวณค่าสถิติเบื้องต้นสำหรับใช้เป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ทางสถิติอื่น ๆ ต่อไป ค่าสถิติเบื้องต้นนี้ได้แก่

1.1 คะแนนเฉลี่ย (Mean) คำนวณโดยใช้ตัวกลางเลขคณิต

(Arithmetic Mean) จากสูตร (Garrett, 1958 · 27)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

1.2 ความยาวเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

คำนวณจากสูตร (Ferguson, 1967 · 67)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

2. คำนวณค่า t - test เพื่อทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างตัวแปร 2 กลุ่ม ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐานข้อ 1.1 โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{(N_H - 1)S_H^2 + (N_L - 1)S_L^2}{N_H + N_L - 2} \cdot \frac{N_H + N_L}{N_H \cdot N_L}}}$$

3. คำนวณค่า F - test เพื่อทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม ซึ่งเป็นการตรวจสอบสมมติฐานข้อ 1.2, 1.3, 1.4 และ 1.5 โดยไชสุตร (Lindquist, 1965 : 56)

Source of Variation	df	Sum of Square	Mean Square
Treatment (A)	a - 1	$\sum_{j=1}^a \frac{T_j^2}{n_j} - \frac{T^2}{N}$	SS_A/df
Within - Group (.)	N - a	$SS_T - SS_A$	SS_w/df
Total	N - 1	$\sum_{j=1}^n \sum_{i=1}^a X_{ij}^2 - \frac{T^2}{N}$	

$$F = \frac{MS_A}{MS_w} \quad (df = a-1 / N-a)$$

และหากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้วจะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้ q - statistic (Winer, 1962 : 309)

4. คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 กลุ่ม ซึ่งเป็นการตรวจสอบสมมติฐานข้อ 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6 และ 2.7 โดยไชสุตรสหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation) ดังนี้ (McNemar, 1969 : 125)

$$r = \frac{NEXY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[NEX^2 - (\sum X)^2] [NXY^2 - (\sum Y)^2]}}$$

และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ (Test significant ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) โดยไชสุทร (McTouner, 1969 : 156)

$$t = r \sqrt{\frac{N-2}{1-r^2}} \quad (df = N-2)$$

อนึ่ง สำหรับการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยนั้น ได้ใช้ทางสถิติดังต่อไปนี้ คือ

1. การวิเคราะห์รายข้อ (Item Analysis) เป็นการหาค่าอำนาจจำแนก (Discriminant) โดยอาศัยตารางของ Chung Teh Fan สำหรับแบบสำรวจคุณภาพของครู 7 ประการ แต่สำหรับแบบสอบถามวัดทัศนคติของครูต่อระเบียบการเลื่อนขั้น ได้อาศัยค่าความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำโดยใช้ t - test จากสูตร (Edward, 1960 : 104)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{s_H^2}{n_H} + \frac{s_L^2}{n_L}}}$$

2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้วิธีการวิเคราะห์ 2 วิธีคือ

2.1 อาศัยเทคนิคการแบ่งครึ่งข้อสอบ (Split - half Method)

ซึ่งเป็นการหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation) ระหว่างคะแนนรวมใบเข็ญ และชอติ แล้วจึงนำมาปรับขยายเป็นค่าความเชื่อมั่นเต็มฉบับโดยไชสุทรของ Spearman - Brown จากสูตร (Gulliksen, 1958 : 63)

$$R_{\frac{1}{2}}^{\frac{1}{2}} = \frac{N \Sigma XY - \Sigma X \Sigma Y}{\sqrt{[N \Sigma X^2 - (\Sigma X)^2] [N \Sigma Y^2 - (\Sigma Y)^2]}}$$

$$R_{tt} = \frac{2 R_{\frac{1}{2}}^{\frac{1}{2}}}{1 + R_{\frac{1}{2}}^{\frac{1}{2}}}$$

2.2 ค่าความคงที่ภายใน (Internal Consistency)
 ของแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเป็นเอกพันธ์ของข้อความ (Homogeneity of
 Items) โดยใช้สูตรของ Kuder - Richardson ดังนี้

ก. สำหรับแบบสอบถามวัดทัศนคติของครูต่อระเบียบการเลื่อนขั้น
 ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ใช้สูตร K. R. 20
 (Magnusson, 1968 : 115 - 118)

$$r = \left(\frac{N}{N-1} \right) \left(\frac{\sigma_t^2 - \sum S_i^2}{\sigma_t^2} \right)$$

ข. สำหรับแบบสำรวจบุคลิกภาพของครู 7 ประการ ซึ่งเป็นแบบ
 สอบถามชนิดที่คะแนน 0 - 1 ใช้สูตร K.R. 21 (Thorndike; 1971 : 414)

$$r = \left(\frac{1}{j-1} \right) \left(I - \frac{\bar{X}(I-\bar{X})}{S_X^2} \right)$$

บทที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความสะดวกและให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดใช้สัญลักษณ์ของต่าง ๆ แทนความหมายดังนี้คือ

\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ยแบบเลขคณิต
S^2	แทน	ค่าความแปรปรวน
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
I	แทน	จำนวนข้อในแบบสอบถาม
t	แทน	ค่า t ใน t - distribution
F	แทน	ค่า F ใน F - distribution
df	แทน	ค่า degree of freedom
SS	แทน	ค่า Sum Square
MS	แทน	ค่า Mean Square
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 เป็นผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นของครูประถมศึกษาที่โรงเรียนการเลื่อนชั้น กับ สถานภาพทางประชากรของครูซึ่งจัดเป็นตัวแปรทางกายภาพ ตอนที่ 2 เป็นผลการวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นกับบุคลิกภาพ 7 ประการของครูประถมศึกษาในโรงเรียนที่โรงเรียนการเลื่อนชั้นซึ่งจัดเป็นตัวแปรทางจิตวิทยา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้จะนำเสนอไปตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นกับ

สถานภาพบางประการของครู

1.0 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นระหว่างเพศ

เพื่อเป็นการควบคุมตัวแปรเกี่ยวกับเพศซึ่งอาจจะมีผลทำให้ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นของครูแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบก่อนว่ากลุ่มตัวอย่างเพศหญิงและเพศชายมีทัศนคติดังกล่าวแตกต่างกันหรือไม่ โดยมีสมมติฐานเป็นกลาง (Null Hypothesis) คือ "ครูชายและครูหญิงมีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นไม่แตกต่างกัน" ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ t-ratio เป็นค่าสถิติสำหรับตรวจสอบปรากฏการณ์ตาราง 5

ตาราง 5 แสดงค่า t - ratio ของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นระหว่างครูชายและครูหญิง

กลุ่มตัวอย่าง	N	ค่าสถิติพื้นฐาน		t
		\bar{X}	S	
ครูชาย	97	116.4742	35.3444	0.7411
ครูหญิง	291	113.7354	30.1510	
รวม	388	114.4201	31.5043	

$$t_{.05} = 1.9599$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 5 ปรากฏว่า ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นของครูชายและครูหญิงแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น จึงถือว่าตัวแปรเกี่ยวกับเพศจะไม่มีผลต่อการทดสอบสมมติฐานต่าง ๆ ในการวิจัยครั้งนี้

2.0 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น กับ สังกัของโรงเรียนที่ทำการสอน โดยมีสมมติฐานในการวิจัยว่า "ครูในโรงเรียนส่วนกลางและครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาคมีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นแตกต่างกัน และครูในโรงเรียนส่วนกลางมีทัศนคติที่ต่อระเบียบการเลื่อนชั้นสูงกว่าครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาค"

เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดออกเป็นกลุ่มครูโรงเรียนส่วนกลางและกลุ่มครูโรงเรียนส่วนภูมิภาคแล้วเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยใช้ t -ratio เป็นค่าสถิติในการตรวจสอบ ปรากฏผลการเปรียบเทียบดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 แสดงค่า t -ratio ของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นระหว่างครูในโรงเรียนส่วนกลาง และครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาค

กลุ่มตัวอย่าง	N	ค่าสถิติพื้นฐาน		t
		\bar{X}	S	
ครูในส่วนกลาง	273	112.2271	32.2343	1.8567
ครูในส่วนภูมิภาค	126	118.4841	29.1244	
รวม	399	114.2030	31.3845	

$$t_{.05} = 1.9599$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 6 ปรากฏว่าทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นของครูในโรงเรียนส่วนกลางและครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาคแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งหมายความว่า การที่ภาคนี้ไม่พบความแตกต่างของทัศนคติดังกล่าวของครูในโรงเรียนส่วนกลางและครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาค

3.0 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น กับ วุฒิทางครู

สมมติฐานการวิจัย "ครูที่มีวุฒิทางครูแตกต่างกันมีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นแตกต่างกัน และครูที่มีวุฒิทางครูสูงมีทัศนคติที่ต่อระเบียบการเลื่อนชั้นสูงกว่าครูที่มีวุฒิทางครูต่ำกว่า"

เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้แจกแจง อมุลข ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดออกเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่า กลุ่มครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และกลุ่มครูที่ไม่มีวุฒิทางครู แล้ววิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นโดยใช้ F - ratio เป็นค่าสถิติในการตรวจสอบ ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตาราง 7 - 8

ตาราง 7 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มครูที่มีวุฒิปริญญาตรี หรือ สูงกว่า กลุ่มครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และกลุ่มครูที่ไม่มีวุฒิทางครู

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	S^2	S
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	116	111.4569	1116.1112	33.4082
ต่ำกว่าปริญญาตรี	249	115.5823	951.0254	33.8387
ไม่มีวุฒิทางครู	21	118.2857	867.7143	29.4569
รวม	386	114.4896	995.3986	31.5499

ตาราง 8 แสดงค่า F - ratio ของทัศนคติต่อระเบียบการ เลื่อนชั้น
ระหว่างครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่า กลุ่มครูที่มีวุฒิต่ำกว่า
ปริญญาตรี และกลุ่มครูที่ไม่มีวุฒิทางครู

Source of Variation	df	SS	MS	F
Treatments (A)	2	1666.8261	833.4131	0.8366
Within-Group (w)	383	381561.6324	996.2445	
Total	385	383228.4585		

$$F_{.05} (2, 383) = 2.99$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 8 ปรากฏว่าทัศนคติต่อระเบียบการ เลื่อนชั้น
ของครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่า กลุ่มครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และกลุ่มครูที่ไม่มีวุฒิ
ทางครู แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งหมายความว่าผลการวิเคราะห์นี้ไม่พบความ
แตกต่างของทัศนคติดังกล่าวในกลุ่มครูทั้ง 3 กลุ่ม

แต่เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้จำแนกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดออกเป็น
ครูในโรงเรียนส่วนกลาง และครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาค แล้ววิเคราะห์ความแปรปรวน
เพื่อทดสอบสมมติฐานดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง ปรากฏผลการวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

3.1 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อระเบียบการ เลื่อนชั้น กับ วุฒิทางครู ของครูใน
โรงเรียนส่วนกลาง

ตาราง 9 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่า กลุ่มครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และกลุ่มครูที่ไม่มีวุฒิทางครู ในโรงเรียนสวนกลาง

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	S^2	S
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	89	112.5843	1094.6320	33.0852
ต่ำกว่าปริญญาตรี	158	112.4684	1050.9130	33.0852
ไม่มีวุฒิทางครู	14	109.7858	1028.9505	32.0772
รวม	261	112.3640	1056.9093	32.5101

ตาราง 10 แสดงค่า F - ratio ของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนขั้น ระหว่างกลุ่มครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่า กลุ่มครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และกลุ่มครูที่ไม่มีวุฒิทางครู ในโรงเรียนสวนกลาง

Source of Variation	df	SS	MS	F
Treatments (A)	2	99.1046	49.5523	.0465
Within-Group (w)	258	274746.8629	1064.9103	
Total	260	274796.4251		

$$F_{.05} (2, 258) = 2.99$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 10 ปรากฏว่าทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นของครูในโรงเรียนส่วนกลางเมื่อแยกเป็นกลุ่มครูที่มีวุฒิปริญญาตรี หรือสูงกว่า กลุ่มครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และกลุ่มครูที่ไม่มีวุฒิทางครู แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งหมายความว่า การวิเคราะห์นี้ไม่พบความแตกต่างของทัศนคติดังกล่าวในกลุ่มครูทั้ง 3 กลุ่ม

3.2 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น กับ วุฒิทางครู ของครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาค

ตาราง 11 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มครูที่มีวุฒิปริญญาตรี หรือสูงกว่า กลุ่มครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และกลุ่มครูที่ไม่มีวุฒิทางครู ในโรงเรียนส่วนภูมิภาค

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	S^2	S
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	27	107.7407	1213.0456	34.8288
ต่ำกว่าปริญญาตรี	91	120.9890	740.7665	27.2170
ไม่มีวุฒิทางครู	7	135.2857	157.2381	12.5394
รวม	125	118.9280	845.0835	29.0703

ตาราง 12 แสดงค่า F-ratio ของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นระหว่างกลุ่มครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่า กลุ่มครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และกลุ่มครูที่ไม่มีวุฒิทางครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาค

Source of Variation	df	SS	F
Treatments (A)			3.4691*
Within - Group (w)			
Total	124	104790.3520	

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 12 ปรากฏว่าทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นของครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาค เมื่อแยกเป็นกลุ่มครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่า กลุ่มครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และกลุ่มครูที่ไม่มีวุฒิทางครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเพื่อทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นในกลุ่มครูเป็นรายคู่ ผู้วิจัยจึงใช้ค่า q - statistic เป็นค่าสถิติในการตรวจสอบ ปรากฏผลการเปรียบเทียบดังแสดงในตาราง 13

ตาราง 13 แสดงค่า q - statistic ของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นระหว่างกลุ่มครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาคที่มีวุฒิแตกต่างกันเป็นรายคู่

กลุ่มตัวอย่าง		ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ไม่มีวุฒิทางครู
	\bar{x}	107.7407	120.9890	135.2857
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	107.7407	—	13.2483	27.5450*
ต่ำกว่าปริญญาตรี	120.9890		—	14.2967
ไม่มีวุฒิทางครู	135.2857			—
	r		2	3
	$q_{.95}(r, \infty)$		2.80	3.36
	$\sqrt{MS_{error}/n} \cdot q_{.95}(r, \infty)$		20.1256	24.1628

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 13 ปรากฏว่าครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาคในกลุ่มครูที่ไม่มีวุฒิทางครูมีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นแตกต่างกับกลุ่มครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นระหว่างกลุ่มครูไปี่วุฒิ

ทางครู กับกลุ่มครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และระหว่างกลุ่มครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี กับกลุ่มครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่าไ้กลุ่มครูโรงเรียนส่วนภูมิภาคนั้นครูที่ไม่มีวุฒิทางครุมีทัศนคติที่ดีต่อระเบียบการเลื่อนชั้นสูงกว่ากลุ่มครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่า แต่ไม่พบความแตกต่างของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นระหว่างกลุ่มครูที่ไม่มีวุฒิทางครู กับกลุ่มครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และระหว่างกลุ่มครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี กับกลุ่มครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่า

4.0 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น กับ ตำแหน่งหน้าที่ในโรงเรียน

สมมติฐานการวิจัย "ครูที่ตำแหน่งหน้าที่ในโรงเรียนแตกต่างกันมีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นแตกต่างกัน และครูที่ทำหน้าที่บริหารมีทัศนคติที่ดีต่อระเบียบการเลื่อนชั้นสูงกว่า ครูที่ทำหน้าที่ในการสอน"

เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกขอมูลของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดออกเป็น 4 กลุ่มคือ กลุ่มครูใหญ่หรือครูช่วยครูใหญ่ กลุ่มครูหัวหน้าหมวดหรือหัวหน้าชั้น กลุ่มครูประจำชั้นหรือประจำวิชา และกลุ่มครูพิเศษ แล้ววิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นของแต่ละกลุ่ม โดยใช้ F - ratio เป็นค่าสถิติในการตรวจสอบ ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตาราง 14 - 15

ตาราง 14 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มครูที่มีตำแหน่งหน้าที่ในโรงเรียนแตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	s^2	S
ครูใหญ่ - ครูช่วยครูใหญ่	16	138.6125	423.8958	20.5887
ครูหัวหน้าหมวด-ครูหัวหน้าชั้น	50	116.8400	1089.3208	33.0048
ครูประจำชั้น - ครูประจำวิชา	259	112.4788	923.7001	30.3924
ครูพิเศษ	61	113.7213	1240.3710	35.2189
รวม	386	114.3316	995.5261	31.5519

ตาราง 15 แสดงค่า F-ratio ของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น
ระหว่างกลุ่มครูที่มีตำแหน่งหน้าที่ในโรงเรียนแตกต่างกัน

Source of Variation	df	SS	MS	F
Treatments (A)	3	10815.5014	3605.1671	3.7670*
Within - Group (w)	382	372462.0530	957.0316	
Total	385	383277.5544		

$$F_{.05} (3, 382) = 2.60$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 15 ปรากฏว่าครูที่มีตำแหน่งหน้าที่ในโรงเรียน
แตกต่างกันมีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเพื่อ
ทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นในกลุ่มครูที่มีตำแหน่งหน้าที่แตกต่าง
กันเป็นรายคู่ ผู้วิจัยจึงใช้ค่า q - statistic เป็นค่าสถิติในการตรวจสอบ
ปรากฏผลเปรียบเทียบดังแสดงในตาราง 16

ตาราง 16 แสดงค่า q - statistic ของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น
ระหว่างกลุ่มครูที่มีตำแหน่งหน้าที่ในโรงเรียนต่างกันเป็นรายตัว

กลุ่มตัวอย่าง		ครูประจำชั้น	ครูพิเศษ	ครูหัวหน้าหมวด	ครูใหญ่
	\bar{X}	112.4788	133.7213	116.8400	138.8125
ครูประจำชั้น	112.4788	—	1.2425	4.3612	26.3337*
ครูพิเศษ	113.7213		—	3.1187	25.0612*
ครูหัวหน้าหมวด	116.8400			—	21.9725*
ครูใหญ่	138.8125				—
	r		2	3	4
	$c.95 (r, \infty)$		2.77	3.31	3.63
	$\sqrt{MS_{error} / q.95 (r, \infty)}$		13.7345	16.4130	17.9986

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 16 ปรากฏว่า ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น
ของกลุ่มครูใหญ่ หรือผู้ช่วยครูใหญ่แตกต่างจากทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นของกลุ่มครู
หัวหน้าหมวดหรือหัวหน้าสาย กลุ่มครูประจำชั้นหรือประจำวิชา และ กลุ่มครูพิเศษอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ แต่ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นระหว่าง กลุ่มครูหัวหน้าหมวด หรือ
หัวหน้าสาย กลุ่มครูประจำชั้นหรือประจำวิชา และกลุ่มครูพิเศษแตกต่างกันอย่างไม่มีนัย
สำคัญทางสถิติ หมายความว่า การวิจัยครั้งนี้พบว่าครูใหญ่ หรือผู้ช่วยครูใหญ่มีทัศนคติที่
ต่อระเบียบการเลื่อนชั้นสูงกว่ากลุ่มครูอื่น ๆ และไม่พบความแตกต่างของทัศนคติต่อ
ระเบียบการเลื่อนชั้นระหว่างกลุ่มครูอื่น ๆ ที่ไม่ใช่กลุ่มครูใหญ่ หรือ ผู้ช่วยครูใหญ่

5.0 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น กับ ระยะเวลา

สมมติฐานการวิจัย "ครูที่มีอายุแตกต่างกันมีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นแตกต่างกัน และครูที่มีอายุมากมีทัศนคติที่จัดระเบียบการเลื่อนชั้นสูงกว่าครูที่มีอายุน้อย "

เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดออกเป็น 5 กลุ่มคือ กลุ่มครูที่มีอายุ 25 ปี หรือต่ำกว่า กลุ่มครูที่มีอายุ 26 - 30 ปี กลุ่มครูที่มีอายุ 31 - 35 ปี กลุ่มครูที่มีอายุ 36 - 40 ปี และกลุ่มครูที่มีอายุ 41 ปี หรือสูงกว่า แล้ววิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นของแต่ละกลุ่มโดยใช้ F - ratio เป็นค่าสถิติในการตรวจสอบ ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตาราง 17 - 18

ตาราง 17 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มครูที่มีระยะเวลาแตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	S^2	S
25 ปี หรือ ต่ำกว่า	55	103.5000	952.5702	30.8637
26 - 30	93	117.0430	628.7807	25.0754
31 - 35	99	109.4646	1264.3329	35.5574
36 - 40	68	114.5441	1598.0727	33.1371
41 ปี หรือมากกว่า	67	126.8507	807.1592	28.4105
รวม	385	114.3195	997.9940	31.5910

ตาราง 18 แสดงค่า F - ratio ของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น
ระหว่างกลุ่มครูที่มีระดับอายุแตกต่างกัน

Source of Variation	df	SS	MS	F
Treatments (A)	4	20337.3745	5084.3436	* 5.0415
Within - Group (w)	380	383229.7039	1008.4992	
Total	384	403567.0784		

$$F_{.05} (4, 380) = 2.37$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 18 ปรากฏว่าครูที่มีระดับอายุแตกต่างกันมีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเพื่อทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นในกลุ่มครูที่มีระดับอายุแตกต่างกันในแต่ละกลุ่มวิจัยใช้ค่า q - statistic เป็นค่าสถิติในการตรวจสอบ ปรากฏผลการเปรียบเทียบถึงแสดงในตาราง 19

ตาราง 19 แสดงค่า q - statistic ของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น
ระหว่างกลุ่มครูที่มีระดับอายุแตกต่างกันเป็นรายคู่

ตัวอย่าง		25ปีหรือต่ำกว่า	31 - 35 ปี	36 - 40 ปี	26 - 30 ปี	41 ปีหรือมากกว่า
	\bar{X}	103.5000	109.4646	114.5441	117.0430	126.8507
หรือต่ำกว่า	103.5000	-	5.9646	11.0441	13.5430*	23.3507*
1 - 35 ปี	109.4646		-	5.0795	7.5784	17.3861*
- 40 ปี	114.5441			-	2.4989	12.3066
- 30 ปี	117.0430				-	9.8077
หรือมากกว่า	126.8507					-
	r		2	3	4	5
	$q_{.95}(r, \infty)$		2.77	3.31	3.63	3.86
	$\sqrt{MS_{error}/n \cdot q_{.95}(r, \infty)}$		10.2379	12.2337	13.4165	14.2665

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 19 ปรากฏว่าทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น
ของกลุ่มครูอายุ 41 ปี หรือมากกว่าแตกต่างกับทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นของกลุ่มครู
อายุ 31 - 35 ปี และแตกต่างกับกลุ่มครูอายุ 25 ปี หรือต่ำกว่าอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติ กลุ่มครูอายุ 26 - 30 ปีมีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นแตกต่างกับ
ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นของกลุ่มครูอายุ 25 ปี หรือต่ำกว่า อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติ สำหรับกลุ่มครูที่มีระดับอายุต่างกันเป็นรายคู่ที่เหลือทั้งหมดแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติ หมายความว่า การวิจัยครั้งนี้พบว่ากลุ่มครูที่มีระดับอายุสูงสุด (41 ปีหรือมากกว่า)
มีทัศนคติที่ต่อระเบียบการเลื่อนชั้นสูงกว่ากลุ่มครูอายุ 31 - 35 ปี และกลุ่มครูอายุ

25 หรือต่ำกว่า กลุ่มอายุ 26 – 30 ปี มีทัศนคติที่ดีต่อระเบียบการ เลื่อนชั้นสูงกว่า กลุ่มอายุ 25 ปี หรือต่ำกว่า สำหรับกลุ่มอายุในระดับอายุอื่นนั้นไม่พบความแตกต่างของทัศนคติต่อระเบียบการ เลื่อนชั้น

6.0 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อระเบียบการ เลื่อนชั้น กับ เวลาที่เคยทำหน้าที่ครู

สมมติฐานการวิจัย "ครูที่มีเวลาทำหน้าที่ครูแตกต่างกันมีทัศนคติต่อระเบียบการ เลื่อนชั้นแตกต่างกัน และครูที่มีเวลาทำหน้าที่ครูมากมีทัศนคติที่ดีต่อระเบียบการ เลื่อนชั้นสูงกว่าครูที่มีเวลาทำหน้าที่ครูน้อย"

เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดออกเป็น 4 กลุ่มคือ กลุ่มครูที่มีเวลาทำหน้าที่ครู 6 ปี หรือต่ำกว่า กลุ่มครูที่มีเวลาทำหน้าที่ครู 7 – 12 ปี กลุ่มครูที่มีเวลาทำหน้าที่ครู 13 – 18 ปี และกลุ่มครูที่มีเวลาทำหน้าที่ครู 19 ปี หรือมากกว่า แล้ววิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อระเบียบการ เลื่อนชั้นของแต่ละกลุ่มโดยใช้ F - ratio เป็นค่าสถิติในการตรวจสอบ ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตาราง 20 – 21

ตาราง 20 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของครูที่มีเวลาทำหน้าที่ครูแตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	S^2	S
0 – 6 ปี	94	111.3830	760.6905	27.5806
7 – 12 ปี	137	111.2774	1087.0990	32.9711
13 – 18 ปี	99	116.9596	1050.0835	32.4049
19 ปีขึ้นไป	56	122.2679	1009.3997	31.7710
รวม	386	114.3420	995.5711	31.5526

ตาราง 21 แสดงค่า F - ratio ของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น
ระหว่างกลุ่มครูที่มีเวลาทำหน้าที่ครูแตกต่างกัน

Source of Variation	df	SS	MS	F
Treatments (A)	3	6280.0235	2093.3412	2.1210
Within - Group (w)	382	377014.8366	986.9498	
Total	385	383294.8601		

$$F_{.05}(3, 382) = 2.60$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 21 ปรากฏว่ากลุ่มครูที่มีเวลาทำหน้าที่ครูแตกต่างกันมีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งหมายความว่าผลการวิเคราะห์นี้ไม่พบความแตกต่างของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นในกลุ่มครูดังกล่าว

แต่เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นมากขึ้น ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบสมมติฐานดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง โดยแยกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดออกเป็นกลุ่มครูในโรงเรียนส่วนกลาง และกลุ่มครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาค ปรากฏผลการวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

6.1 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น กับ เวลาที่เคยทำหน้าที่ครูของครูในโรงเรียนส่วนกลาง

ตาราง 22 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มครูในโรงเรียนส่วนกลางที่มีเวลาทำ
หน้าที่ กระจุกแตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	s^2	S
0 - 6 ปี	43	114.1860	792.1550	28.1452
7 - 12 ปี	105	108.0000	1135.9423	33.7037
13 - 18 ปี	76	114.2105	1066.1684	32.6522
19 ปี หรือมากกว่า	37	117.3784	1103.2417	33.2150
รวม	261	112.1571	1055.4175	32.4871

ตาราง 23 แสดงค่า F - ratio ของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น
ระหว่างกลุ่มครูในโรงเรียนส่วนกลางที่มีเวลาทำหน้าที่ครูแตกต่างกัน

Source of Variation	df	SS	MS	F
Treatments (A)	3	3320.7135	1106.9045	1.0494
Within - Group (w)	257	271087.8459	1054.8165	
Total	260	274408.5594		

$$F_{.05}(3, 257) = 2.60$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 23 ปรากฏว่ากลุ่มครูในโรงเรียนส่วนกลาง
ที่มีเวลาทำหน้าที่ครูแตกต่างกันมีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติ หมายความว่า การวิเคราะห์นี้ไม่พบความแตกต่างของทัศนคติต่อระเบียบการ
เลื่อนชั้นในกลุ่มครูดังกล่าว

6.2 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น กับ เวลาที่เคยทำหน้าที่ครู
ของครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาค

ตาราง 24 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาคที่มีเวลา
ทำหน้าที่ครูแตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	S^2	S
0 - 6 ปี	51	109.0196	737.0196	27.1481
7 - 12 ปี	32	122.0313	802.5474	28.3292
13 - 18 ปี	23	125.8261	934.6957	30.5727
19 ปีหรือมากกว่า	19	131.7895	732.9532	27.0731
รวม	125	118.9040	847.0875	29.1047

ตาราง 25 แสดงค่า F - ratio ของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นระหว่าง
กลุ่มครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาคที่มีเวลาทำหน้าที่ครูแตกต่างกัน

Source of Variation	df	SS	MS	F
Treatment (A)	3	9552.4367	3184.1456	4.0349 *
Within - Group (w)	121	95486.4113	789.1439	
Total	124	105038.8480		

$$F.O (3, 121) = 2.68$$

ผลการวิเคราะห์ผลตามตาราง 25 ปรากฏว่ากลุ่มครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาคที่มีเวลาทำหน้าที่ครูแตกต่างกันมีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า การวิเคราะห์หนึ่งยอมรับว่า กลุ่มครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาคที่มีเวลาทำหน้าที่ครูแตกต่างกันมีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นแตกต่างกันจริง และเพื่อทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นในกลุ่มครูแต่ละกลุ่ม ผู้วิจัยจึงใช้ค่า q - statistic เป็นค่าสถิติในการตรวจสอบ ปรากฏผลการเปรียบเทียบดังแสดงในตาราง 26

ตาราง 26 แสดงค่า q - statistic ของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นระหว่างกลุ่มครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาคที่มีเวลาทำหน้าที่ครูแตกต่างกันเป็นรายคู่

กลุ่มตัวอย่าง		0 - 6 ปี	7 - 12 ปี	13-18 ปี	19 ปีหรือมากกว่า
	\bar{X}	109.0196	122.0313	125.8261	131.7895
0 - 6 ปี	109.0196	-	13.0117	16.8065	22.7699*
7 - 12 ปี	122.0313		-	3.7948	9.7582
13 - 18 ปี	125.8261			-	5.9634
19 ปีหรือมากกว่า	131.7895				-
	r		2	3	4
	$q_{.95}(r, \infty)$		2.77	3.31	3.63
	$\sqrt{MS_{error} / n \cdot q_{.95}(r, \infty)}$		14.9155	17.8233	19.5463

ผลการวิเคราะห์ผลตามตาราง 26 ปรากฏว่าสำหรับครูในโรงเรียนส่วนภูมิกานั้น เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่แล้ว กลุ่มครูที่มีเวลาทำหน้าที่ครูแตกต่างกันมีทัศนคติต่อระเบียบการ

เลื่อนชั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นกลุ่มครูที่มีเวลาทำหน้าที่ครูสูงสุด คือ 19 ปี หรือมากกว่า มีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นแตกต่างจากกลุ่มครูที่มีเวลาทำหน้าที่ครูต่ำสุดคือ 0 – 6 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่าในกลุ่มครูสวนกุหลาบนั้น กลุ่มครูที่มีเวลาทำหน้าที่ครูสูงสุด (19 ปี หรือมากกว่า) มีทัศนคติที่คัดต่อระเบียบการเลื่อนชั้นสูงกว่ากลุ่มครูที่มีเวลาทำหน้าที่ครูต่ำสุด (0 – 6 ปี) แต่ไม่พบความแตกต่างของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นในการเปรียบเทียบเป็นรายครูของกลุ่มอื่น ๆ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นกับบุคลิกภาพบางประการของครู

1.0 ค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในสภาพข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลทั้งหมดมาจัดกระทำและวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานคือ คะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงในตาราง 27

ตาราง 27 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์บุคลิกภาพบางประการของครู

ลักษณะบุคลิกภาพ	จำนวนข้อ	รวม (N = 282)					
		\bar{X}	S				
ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น	24	110.6907	1.9832	116.9659	31.2687	112.6489	31.8399
ความมีอำนาจเหนือผู้อื่น	28	13.8608	4.1307	13.9318	4.4147	13.8830	4.2136
ความสามารถที่จะบรรลุถึง สถานภาพ	18	8.4588	2.7202	8.4659	2.9280	8.4610	2.7810
การวางตัวในสังคม	18	8.6186	3.0790	8.4773	3.3493	8.5745	3.1605
ความรับผิดชอบ	24	18.2423	2.3934	18.2045	2.1979	18.2305	2.3303
การควบคุมตนเอง	34	21.9175	5.2287	21.7614	4.5409	21.8688	5.0167
การสร้างความประทับใจกับผู้อื่น	26	11.2629	3.6445	11.1136	3.5474	11.2163	3.6089
ความเขินอาย	16	5.7938	2.4343	5.5795	2.5448	5.7270	2.4468

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 27 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของครูในโรงเรียนส่วนกลางและครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาคมีค่าใกล้เคียงกันมาก แต่เพื่อให้นักมีความมั่นใจว่าสังกัดของโรงเรียนที่ทำการสอนไม่มีผลต่อตัวแปรทางบุคลิกภาพต่าง ๆ ที่ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยจึงได้จำแนกข้อมูลทั้งหมดออกเป็นกลุ่มครูในโรงเรียนส่วนกลาง และกลุ่มครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาค แล้วทดสอบโดยมีสมมติฐานเป็นกลาง (Null Hypothesis) คือ "ครูในโรงเรียนส่วนกลางและครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาคมีคุณลักษณะของบุคลิกภาพที่ใช้ศึกษาไม่แตกต่างกัน" ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ $t - ratio$ เป็นค่าสถิติสำหรับตรวจสอบปรากฏดังตาราง 28

ตาราง 28 แสดงค่า $t - ratio$ ของคุณลักษณะบุคลิกภาพบางประการระหว่างกลุ่มครูในโรงเรียนส่วนกลางและกลุ่มครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาค

ลักษณะบุคลิกภาพ	ส่วนกลาง(N = 194)		ภูมิภาค (N = 88)		t-ratio
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	
ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น	110.6907	31.9832	116.9659	31.2687	1.5371
ความมีอำนาจเหนือผู้อื่น	13.8608	4.1307	13.9318	4.4147	0.1309
ความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ	8.4588	2.7202	8.4659	2.9280	0.0197
การวางตัวในสังคม	8.6186	3.0790	8.4773	3.3493	0.3473
ความรับผิดชอบ	18.2423	2.3934	18.2045	2.1979	0.1259
การควบคุมตนเอง	21.9175	5.2287	21.7614	4.5409	0.2417
การสร้างความประทับใจกับผู้อื่น	11.2626	3.6445	11.1136	3.5404	0.3214
ความยืดหยุ่น	5.7938	2.4343	5.5795	2.5448	0.6753

$$t_{.05} = 1.9599$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 28 ปรากฏว่าครูในโรงเรียนส่วนกลางและครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาคมีคุณลักษณะของบุคลิกภาพต่าง ๆ ที่ใช้ในการศึกษานี้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ถือได้ว่าตัวแปรเกี่ยวกับสังกัดของโรงเรียนที่ทำการสอนจะไม่มีผลต่อการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นกับบุคลิกภาพต่าง ๆ ดังนั้นในการทดสอบสมมติฐานในลำดับต่อไปผู้วิจัยจึงทดสอบโดยรวมข้อมูลของครูทั้งหมด

2.0 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น กับ ความมีอำนาจเหนือผู้อื่น

สมมติฐานการวิจัย "บุคลิกภาพด้านความมีอำนาจเหนือผู้อื่น และ ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงในทางบวก"

เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพด้านความมีอำนาจเหนือผู้อื่น กับ ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นโดยใช้สูตรสหสัมพันธ์อย่างง่าย ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตาราง 29

ตาราง 29 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพด้านความมีอำนาจเหนือผู้อื่น กับ ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น

ลักษณะบุคลิกภาพ	จำนวน ข้อ	ค่าสถิติพื้นฐาน		r
		\bar{X}	S	
ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น	24	112.6489	31.8399	0.5158*
ความมีอำนาจเหนือผู้อื่น	28	13.8830	4.2136	
Test Significant	df	r	N	t
	280	0.5158	282	10.0742*

$$t_{.05} = 1.9599$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 29 ปรากฏว่าบุคลิกภาพด้านความมีอำนาจเหนือผู้อื่น มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงในทางบวกกับทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ครูที่มีลักษณะความมีอำนาจเหนือผู้อื่นสูงจะมีทัศนคติที่ต่อระเบียบการเลื่อนชั้นสูงและครูที่มีลักษณะความมีอำนาจเหนือผู้อื่นต่ำจะมีทัศนคติที่ต่อระเบียบการเลื่อนชั้นต่ำ

3.0 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น กับความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ

สมมติฐานการวิจัย "บุคลิกภาพด้านความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ และทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงในทางบวก"

เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพกับทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นโดยใช้สูตรสหสัมพันธ์อย่างง่าย ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตาราง 30

ตาราง 30 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพด้านความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพกับทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น

ลักษณะบุคลิกภาพ	จำนวน ขอ	ค่าสถิติพื้นฐาน		r
		\bar{X}	S	
ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น	24	112.6489	31.8399	0.1822*
ความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ	18	8.4610	2.7815	

Test Significant	df	r	N	t
		280	0.1822	282

$$t .05 = 1.9599$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 30 ปรากฏว่าบุคลิกภาพด้านความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงในทางบวกกับทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ ($r = 0.1822$)

4.0 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นกับบุคลิกภาพด้านการวางตัวในสังคม

สมมติฐานการวิจัย " บุคลิกภาพด้านการวางตัวในสังคม และ ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงในทางบวก เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพด้านการวางตัวในสังคม กับ ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นโดยใช้สูตรสหสัมพันธ์อย่างง่าย ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตาราง 31

ตาราง 31 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพด้านการวางตัวในสังคม กับทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น

ลักษณะบุคลิกภาพ	จำนวน ขอ	ค่าสถิติพื้นฐาน		r
		\bar{X}	S	
ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น	24	112.6489	31.8399	* 0.1495
การวางตัวในสังคม	18	8.5745	3.1605	

Test Significant	df	r	N	t
		280	0.1495	282

$$t_{.05} = 1.9599$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 31 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านการวางตัวในสังคมมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงในทางบวกกับทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

แต่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ ($r = .1495$)

5.0 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น กับ
บุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบ

สมมติฐานการวิจัย "บุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบ และ ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อน
ชั้นมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงในทางบวก"

เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทดสอบ
ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบ กับ ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นโดย
ใช้สูตรสหสัมพันธ์อย่างง่าย ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตาราง

ตาราง 32 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพด้านความรับ
ผิดชอบ กับ ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น

คุณลักษณะบุคลิกภาพ	จำนวน ข้อ	ค่าสถิติพื้นฐาน		r
		\bar{X}	S	
ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น	24	112.6489	31.8399	0.1386*
ความรับผิดชอบ	24	18.2305	2.3303	
Test Significant	df	r	N	t
	280	0.1386	282	2.3418*

$$t_{.05} = 1.9599$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 32 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบมี
ความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงในทางบวกกับทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติ แต่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ ($r = .1386$)

6.0 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น กับ
บุคลิกภาพด้านการควบคุมตนเอง

สมมติฐานการวิจัย "บุคลิกภาพด้านการควบคุมตนเอง และ ทัศนคติต่อระเบียบการ
เลื่อนชั้นมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงในทางบวก"

เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทดสอบ
ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพด้านการควบคุมตนเอง กับ ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น
โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์อย่างง่าย ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตาราง 33

ตาราง 33 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพด้านการ
ควบคุมตนเองกับทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น

คุณลักษณะบุคลิกภาพ	จำนวน ขอ	ค่าสถิติพื้นฐาน		r
		\bar{X}	S	
ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น	24	112.6489	31.8399	0.1253*
การควบคุมตนเอง	34	21.8688	5.0167	

Test Significant	df	r	N	t
	280	0.1253	282	2.1133*

$$t_{.05} = 1.9599$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 33 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านการควบคุมตนเอง
มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงในทางบวกกับทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายค่า ($r = .1253$)

7.0 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น กับ
บุคลิกภาพด้านการสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่น

สมมติฐานการวิจัย "บุคลิกภาพด้านการสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่น และ ทัศนคติ
ต่อระเบียบการเลื่อนชั้นมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงในทางบวก"

เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทดสอบ
ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพด้านการสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่น กับทัศนคติต่อระเบียบ
การเลื่อนชั้นโดยใช้สูตรสหสัมพันธ์อย่างง่าย ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตาราง 34

ตาราง 34 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพด้านการสร้าง
ความประทับใจให้กับผู้อื่น กับ ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น

คุณลักษณะบุคลิกภาพ	จำนวน ขอ	ค่าสถิติพื้นฐาน		r
		\bar{X}	S	
ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น	24	112.6489	31.8399	* 0.1483
การสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่น	26	11.2163	3.6089	

Test Significant	df	r	N	t
		280	0.1483	282

$$t_{.05} = 1.9599$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 34 ปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านการสร้างความ
ประทับใจให้กับผู้อื่นมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงในทางบวกกับทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ ($r = .1483$)

80 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น กับ
บุคลิกภาพด้านความยืดหยุ่น

สมมติฐานการวิจัย " บุคลิกภาพด้านความยืดหยุ่น และทัศนคติต่อระเบียบการ
เลื่อนชั้นมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงในทางบวก "

เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทดสอบ
ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพด้านความยืดหยุ่น กับ ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นไทย
ใช้สูตรสหสัมพันธ์อย่างง่าย ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตาราง 35

ตาราง 35 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพด้านความยืดหยุ่น
กับทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น

คุณลักษณะบุคลิกภาพ	จำนวน ขอ	ค่าสถิติพื้นฐาน		r
		\bar{X}	S	
ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น	24	112.6489	31.8399	0.0962
ความยืดหยุ่น	16	5.7270	2.4468	

Test Significant	df	r	N	t
		280	0.0962	282

$$t_{.05} = 1.9599$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 35 ปรากฏว่าบุคลิกภาพด้านความยืดหยุ่นไม่
มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงในทางบวกกับทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นอย่างไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติ หมายความว่า การวิเคราะห์นี้ไม่สามารถจะยืนยันได้ว่ากรูที่มีบุคลิกภาพด้าน
ความยืดหยุ่นดี จะมีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นดี

บทที่ 4

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 2 ประการคือ

1. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นของครูประถมศึกษาในโรงเรียนที่ระเบียบการเลื่อนชั้นโดยเปรียบเทียบกันในด้านสังกัดของโรงเรียนที่ทำการสอน วุฒิต่างครู อายุ เวลาที่เคยทำหน้าที่ครู และตำแหน่งหน้าที่ในโรงเรียน
2. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นกับบุคลิกภาพบางประการของครูประถมศึกษาในโรงเรียนที่ระเบียบการเลื่อนชั้น คือ ความมีอำนาจ เห็นผู้อื่น ความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ การวางตัวในสังคม ความรับผิดชอบ การควบคุมตนเอง การสร้างความประทับใจให้กับคนอื่น และความยืดหยุ่น

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้ได้จัดกระทำกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูประถมศึกษาในโรงเรียนที่ระเบียบการเลื่อนชั้นในปีการศึกษา 2516 รวม 388 คน โดยแยกออกเป็นกลุ่มตัวอย่างครูในโรงเรียนส่วนกลาง จำนวน 263 คน และกลุ่มตัวอย่างครูในโรงเรียนในภาคการศึกษา 12 ซึ่งจัดเป็นโรงเรียนส่วนภูมิภาค จำนวน 125 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถาม 2 ฉบับ คือ

1. แบบสอบถามวัดทัศนคติของครูต่อระเบียบการเลื่อนชั้น แบบสอบถามชุดนี้ผู้วิจัยได้จัดสร้างและปรับปรุงจนมีคุณภาพพอจะใช้ในการวิจัยได้

2. แบบสำรวจบุคลิกภาพครู 7 ประการ แบบสำรวจชุดนี้ผู้วิจัยใช้แบบสำรวจซึ่งแปลและปรับปรุงจากแบบสำรวจวัดบุคลิกภาพ " California Psychological Inventory ของ Harison G. Gough โดยประทีปนิพัทธ์ วรณประเวศ และคณะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น กับ สถานภาพบางประการของครู

1. ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นของครูในโรงเรียนส่วนกลาง และครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาคแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นระหว่างกลุ่มครูที่มีวุฒิปริญญาตรี หรือสูงกว่ากลุ่มครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และ กลุ่มครูที่ไม่มีวุฒิทางครู แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มครูในโรงเรียนส่วนกลาง และ กลุ่มครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาคแล้ววิเคราะห์ใหม่ปรากฏว่า ไม่พบความแตกต่างของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นระหว่างกลุ่มครูในโรงเรียนส่วนกลางที่มีวุฒิแตกต่างกัน แต่สำหรับกลุ่มครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาคพบว่า กลุ่มครูที่ไม่มีวุฒิทางครูมีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นดีกว่ากลุ่มครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่า แต่ไม่พบความแตกต่างของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นระหว่างกลุ่มครูที่ไม่มีวุฒิทางครู กับ กลุ่มครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และระหว่างกลุ่มครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี กับกลุ่มครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่า

3. ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นของกลุ่มครูใหญ่ หรือผู้ช่วยครูใหญ่ ดีกว่ากลุ่มครูหัวหน้าหมวด หรือ หัวหน้าสาย กลุ่มครูประจำชั้น หรือ ประจำวิชา และกลุ่มครูพิเศษ แต่ไม่พบความแตกต่างของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นระหว่างกลุ่มครูหัวหน้าหมวดหรือหัวหน้าสาย กลุ่มครูประจำชั้นหรือประจำวิชา และกลุ่มครูพิเศษ

4. ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นของกลุ่มครูที่มีอายุ 41 ปี หรือมากกว่าดีกว่ากลุ่มครูอายุ 31 - 35 ปี และกลุ่มครูอายุ 25 ปีหรือต่ำกว่า กลุ่มครูอายุ 26 - 30 ปี

มีทัศนคติต่อระเบียบการ เลื่อนชั้นที่ กว่ากลุ่มอายุ 25 ปี หรือต่ำกว่า แต่สำหรับกลุ่มอายุ ในระดับอายุอื่นนั้นไม่พบความแตกต่างของทัศนคติต่อระเบียบการ เลื่อนชั้น

5. กลุ่มครูที่มีเวลาทำหน้าที่ครูแตกต่างกันมีทัศนคติต่อระเบียบการ เลื่อนชั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มครูในโรงเรียน ส่วนกลางและส่วนภูมิภาคแล้ววิเคราะห์ใหม่ ปรากฏว่าไม่พบความแตกต่างของทัศนคติต่อ ระเบียบการ เลื่อนชั้นของครูในโรงเรียนส่วนกลางที่มีเวลาทำหน้าที่ครูแตกต่างกัน แต่ กลุ่มครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาคพบว่ากลุ่มครูที่มีเวลาทำหน้าที่ครู 6 ปี หรือต่ำกว่า มีทัศนคติที่ ต่อบริเวณการ เลื่อนชั้นต่ำกว่ากลุ่มครูที่มีเวลาทำหน้าที่ครู 19 ปี หรือมากกว่า แต่ไม่พบ ความแตกต่างของทัศนคติต่อระเบียบการ เลื่อนชั้นในการ เปรียบเทียบรายกลุ่มอื่น ๆ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อระเบียบการ เลื่อนชั้น กับ บุคลิกภาพบางประการของครู

1. บุคลิกภาพด้านความมีอำนาจ เห็นด้วยอันมีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูงเชิง เสนตรงในทางบวกกับทัศนคติต่อระเบียบการ เลื่อนชั้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. บุคลิกภาพด้านความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพที่มีความสัมพันธ์ต่ำเชิง เสนตรงในทางบวกกับทัศนคติต่อระเบียบการ เลื่อนชั้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. บุคลิกภาพด้านการวางตัวในสังคมมีความสัมพันธ์ต่ำเชิง เสนตรงใน ทางบวกกับทัศนคติต่อระเบียบการ เลื่อนชั้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
4. บุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบมีความสัมพันธ์ต่ำเชิง เสนตรงในทางบวก กับทัศนคติต่อระเบียบการ เลื่อนชั้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
5. บุคลิกภาพด้านการควบคุมตนเองมีความสัมพันธ์ต่ำเชิง เสนตรงในทาง บวกกับทัศนคติต่อระเบียบการ เลื่อนชั้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
6. บุคลิกภาพด้านการสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้อื่นมีความสัมพันธ์ต่ำเชิง เสนตรงในทางบวกกับทัศนคติต่อระเบียบการ เลื่อนชั้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
7. บุคลิกภาพด้านความยืดหยุ่นมีความสัมพันธ์เชิง เสนตรงในทางบวกกับ ทัศนคติต่อระเบียบการ เลื่อนชั้นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นกับสถานภาพบางประการของครู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นของครูประถมศึกษา สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย 2 ประการ ประการแรกคือ สมมติฐานการวิจัยข้อ 3 เกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ในโรงเรียนซึ่งพบว่า ครูใหญ่ หรือ ผู้ช่วยครูใหญ่ ซึ่งทำหน้าที่ในตำแหน่งบริหารของโรงเรียนมีทัศนคติดีกว่าครูหัวหน้าหมวด ครูหัวหน้าชั้น ครูประจำชั้น ครูประจำวิชาและครูพิเศษซึ่งทำหน้าที่ในการสอน สำหรับครูหัวหน้าหมวด หรือ ครูหัวหน้าชั้น ซึ่งเดิมผู้วิจัยจัดไว้เป็นกลุ่มครูที่ทำหน้าที่บริหารด้วย จึงน่าจะมีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นดีกว่ากลุ่มครูประจำชั้น ครูประจำวิชา หรือครูพิเศษ แต่จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลับไม่พบความแตกต่างของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นระหว่างกลุ่มครูดังกล่าว สาเหตุที่แน่ชัดในเรื่องนี้ก็คือ ตามสภาพความเป็นจริงโรงเรียนประถมศึกษาที่ใช่เป็นกลุ่มตัวอย่างนั้นส่วนมากจะเป็นโรงเรียนที่มีขนาดเล็กโตนัก ดังนั้น ครูหัวหน้าหมวด หรือ ครูหัวหน้าชั้นก็คือ ครูประจำชั้นที่ทำหน้าที่สอนเหมือนกับครูคนอื่น ๆ นั่นเอง มีครูที่แยกตัวมาทำหน้าที่บริหารแต่อย่างใดก็ไม่ แมกระนั้นก็ตามหากเราพิจารณาคุณสมบัติพื้นฐานในตาราง 14 จะสังเกตเห็นว่า คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูหัวหน้าหมวด หรือ หัวหน้าชั้นสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มครูทั้งหมดรวมกัน และ สูงกว่ากลุ่มครูประจำชั้น ประจำวิชา หรือกลุ่มครูพิเศษ แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยอีกประการหนึ่งก็คือ สมมติฐานการวิจัยข้อ 4 เกี่ยวกับระดับอายุของครูซึ่งพบว่ากลุ่มครูที่มีอายุมากที่สุด คือ กลุ่มครูอายุ 41 ปี หรือมากกว่า มีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นดีกว่ากลุ่มครูอื่น ๆ ที่มีระดับอายุต่ำกว่า ยกเว้นกลุ่มครูระดับอายุ 26 - 30 ปี และกลุ่มครูระดับอายุ 36 - 40 ปีที่ไว้กล่าวถึงความแตกต่างของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น ผลการวิเคราะห์ที่สอดคล้องกับผลการวิจัยของกรมสามัญศึกษา (กรมสามัญศึกษา, 2511 : 9 - 11) ซึ่งพบว่า กลุ่มครูที่มีทัศนคติต่อ

โครงการทดลองเลื่อนชั้นโดยการสอบไล่ปลายปีเป็นบางชั้นคือค่อนข้างจะมีอายุมากกว่ากลุ่มครูที่มีทัศนคติดังกล่าวต่ำกว่า

สำหรับการเปรียบเทียบทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น กับ เวลาที่เคยทำหน้าที่ครู การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ครูที่มีเวลาเคยทำหน้าที่ครูแตกต่างกันมีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ และขัดแย้งกับผลการวิจัยทัศนคติของครูในโรงเรียน โครงการทดลองเลื่อนชั้นโดยการสอบไล่ปลายปีเป็นบางชั้น

(กรมสามัญศึกษา, 2511 : 9 - 11) ซึ่งยืนยันว่า ครูที่มีทัศนคติคือโครงการทดลองเลื่อนชั้นก็มีแนวโน้มที่จะมีเวลาทำหน้าที่ครูมากกว่าครูที่มีทัศนคติดังกล่าวไม่ดี ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ขัดแย้งกันเช่นนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแตกต่างกัน กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างของกรมสามัญศึกษาเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดเล็ก อยู่ในวงจำกัดเพียงครูในโรงเรียนประถมศึกษาส่วนกลาง 4 แห่งเท่านั้น แต่ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งในโรงเรียนส่วนกลางและโรงเรียนส่วนภูมิภาคจำนวนถึง 17 แห่ง แต่เพื่อความแน่ชัดในสมมติฐานยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยแยกเป็นกลุ่มครูในโรงเรียนส่วนกลางและกลุ่มครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาค ปรากฏผลการวิเคราะห์ว่า กลุ่มครูในโรงเรียนส่วนกลางคงได้ผลเช่นเดิม คือ ไม่พบความแตกต่างของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นระหว่างกลุ่มครูที่มีเวลาทำหน้าที่ครูแตกต่างกัน แต่สำหรับครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาคกลับได้ผลสอดคล้องตามสมมติฐานการวิจัยคือ พบว่ากลุ่มครูที่มีเวลาเคยทำหน้าที่ครูต่ำสุด (6 ปี หรือต่ำกว่า) มีทัศนคติที่ต่อระเบียบการเลื่อนชั้นน้อยกว่ากลุ่มครูที่มีเวลาเคยทำหน้าที่ครูสูงสุด (19 ปี หรือมากกว่า) เหตุที่เป็นเช่นนี้ก็เนื่องมาจากครูใหญ่หรือครูช่วยครูใหญ่ในโรงเรียนส่วนภูมิภาคซึ่งพบว่า มีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น (คือ) เป็นครูที่มีเวลาเคยทำหน้าที่ครูนาน และค่อนข้างจะมีอายุสูงกว่ากลุ่มครูอื่น ๆ จึงมีผลทำให้ค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นของกลุ่มครูที่มีเวลาเคยทำหน้าที่ครูสูงมีค่ามากขึ้น

การวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น กับ วุฒิต่างกันได้ผลเช่นเดียวกับการวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นกับเวลาที่เคยทำหน้าที่ครู คือ เมื่อวิเคราะห์รวมทั้งกลุ่มครูใน ส่วนกลางและกลุ่มครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาคจะไม่

พบความแตกต่างของทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นระหว่างกลุ่มครูที่มีวุฒิทางครูแตกต่างกัน แต่เมื่อวิเคราะห์แยกเป็น 2 กลุ่ม พบว่า กลุ่มครูในโรงเรียนส่วนกลางไคยล เช่น เดิม แต่ในโรงเรียนส่วนภูมิภาคกลับไคยลในทำนองตรงข้ามกับสมมติฐานการวิจัย กล่าวคือ กลุ่มครูที่ไม่มีวุฒิทางครูมีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นดีกว่ากลุ่มครูที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่า ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างครูที่โชคร้ายในการวิเคราะห์หาคอนขางนอย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มครูที่ไม่มีวุฒิทางครูนั้นมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างเพียง 7 คนเท่านั้น จึงอาจจะเกิดความคลาดเคลื่อน (Error) ไคยง่าย และไม่เป็กลุ่มตัวอย่างที่แทนมวลประชากรไคยดีเพียงพอ อีกประการหนึ่งกลุ่มครูที่ไม่มีวุฒิทางครูในโรงเรียนส่วนภูมิกาคนั้นเป็กลุ่มครูที่ป้ออายุคอนขางมาก มีเวลาทำหน้าที่ครูมานาน จึงมีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นไคยดีกว่า (ตามผลการวิเคราะห์หอยุผลในสมมติฐาน ขอ 4 และ ขอ 5) และกลุ่มครูที่ไม่มีวุฒิทางครูซึ่งมีอายุมากนั้นจะมีความเกรงใจสูง มีลักษณะของการยอมปฏิบัติตามความคาคหวังของผู้อ้อจึงคอบยอมสอบถามในลักษณะที่มีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นดี

การวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นกับสังกัดของโรงเรียนที่ทำการสอน ซึ่งมีสมมติฐานการวิจัยว่า ครูในโรงเรียนส่วนกลางมีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นดีกว่าครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาค แต่ผลการวิเคราะห์หอยุผลกลับปรากฏว่าทัศนคติไคยกล่าวระหว่างกลุ่มครูทั้งสองไม่แตกต่างกัน สาเหตุสำคัญที่ส่งผลให้ทัศนคติของครูในโรงเรียนส่วนภูมิกาคสูงขึ้นมีหลายประการ กล่าวคือ โรงเรียนที่จะไคยระเบียบการเลื่อนชั้นไคยคองเป็โรงเรียนที่ไคยมาตรฐานตามเกณฑ์กรมสามัญศึกษากำหนดไว้ ซึ่งคองมีความพร้อมทั้งทางคานสถานที่และอุปกรณ์ คานการเรียน - การสอน คานการบริหาร โรงเรียนและคานการจัดบริการ และควาร่วมมือกับชุมชนคิ และโรงเรียนประถมศึกษาที่ไคยมาตรฐานเหล่านี้ไคยไคยคองให้ไคยระเบียบการเลื่อนชั้นทุกแห่ง แต่ให้เป็ไปคานความสมัครใจของคองแต่ละแห่ง หากโรงเรียนเห็นว้ายังไม่มีควารพร้อมเพียงพอคองไคยระเบียบการวัดผลแบบเดิมไคยไคยคอง เมื่อพิจารณาสภาพแวดล้อมของโรงเรียนในส่วนภูมิกาคที่ไคยระเบียบการเลื่อนชั้นก็ปรากฏว้า โรงเรียนแต่ละแห่งนั้นตั้งอยู่ในเขตชุมชนที่เจริญแล้วทั้งสิ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะเป็โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด หรือ โรงเรียนประจำอำเภอเมือง ดังนั้น โรงเรียนส่วน

ภูมิภาค เหล่านี้จึงมีสภาพแวดล้อมที่ไม่แตกต่างจากโรงเรียนในส่วนกลางที่กระทรวงระเบียบการ
เลื่อนชั้น

สังคมในต่างจังหวัดเป็นสังคมที่แคบ โรงเรียนแต่ละแห่งก็มีครูไม่มากนัก จึงทำ
ให้การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างครูใหญ่และครูน้อยเป็นไปโดยทั่วถึง ประกอบกับสังคมใน
ภูมิกษณัณมีกานิยมของวามแองใจสูง และยึดระบบอาวุโสเชื่อถือในตัวบุคคลอื่นมากกว่า
หลักการที่ตนคิด (วีรยุทธ วิเชียร โชติ, 2516) สภาพดังกล่าวจึงเป็นแรงผลักดันให้
ครูในส่วนภูมิภาคมีแนวโน้มที่จะปรับตัวให้ทันกับคติครองตามครูใหญ่ จึงทำให้ตอบแบบสอบถาม
ในลักษณะที่แสดงว่ามีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น ก็

อายุและเวลาที่เคยทำหน้าที่ครูก็เป็นตัวแปรที่มีผลทำให้ทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อน
ชั้นของครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาคก็ จะสังเกตเห็นว่าครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาคจะมีอายุ
และเวลาที่เคยทำหน้าที่ครูสูงกว่าครูในโรงเรียนส่วนกลาง และผลจากการวิเคราะห์
ข้อมูลตามสมมติฐานข้อ 4 และ ข้อ 5 ก็ยืนยันว่าครูที่มีอายุ และ เวลาเคยทำหน้าที่ครู
มากจะมีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น ก็กว่ากลุ่มครูอื่น ๆ

ประการสุดท้ายการที่กระทรวงระเบียบการเลื่อนชั้นทำให้ครูผู้สอนมีภาระมากขึ้น ตลอดจน
สนใจเด็กเป็นรายบุคคลมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องจัดเวลาพิเศษเพื่อสอนช่วยเหลือ
เด็กที่เรียนอ่อน เรียนตามเพื่อนไม่ทัน ครูที่มีทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้นนั้นจึงเป็นครู
ที่มีน้ำใจของความเป็นครูจริงๆ รักเด็กมีความสัมพันธ์กับเด็กมาก และมีเวลาว่างมาก
พอที่จะอุทิศให้กับเด็กได้ แต่สภาพสังคมและเศรษฐกิจของครูในส่วนกลางไม่เอื้ออำนวยให้
ครูมีคุณลักษณะดังกล่าวได้ เท่ากับครูในโรงเรียนส่วนภูมิภาค ดังนั้น ทัศนคติต่อระเบียบ
การเลื่อนชั้นของครูในโรงเรียนส่วนกลางจึงลดน้อยลง

ข. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น กับบุคลิกภาพ
บางประการของครู

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น กับ
บุคลิกภาพบางประการของครูปรากฏว่า สอดคล้องตามสมมติฐานเกือบทุกลักษณะคือ บุคลิกภาพ
ความอดทนเห็นผู้อื่น บุคลิกภาพความสามารถที่จะบรรลุถึงสภาพภาพ บุคลิกภาพ

၂ ၅ ၅ ၅ ၅ ၅ ၅ ၅ ၅ ၅

၂

บรรณานุกรม

กมล ทิรุภมวล เรื่องนารูในวงการศึกษา โรงเรียนการช่างวุฒิมหิศึกษา (แผนกการพิมพ์)
ฉินบุรี, 2512.

ก่อ สวัสดิพิพานิชย์ คู่มือการประชุมอบรมศึกษาธิการอำเภอทั่วพระราชอาณาจักร หน้าที่ 5
2500, (อัครโรเนียว)

การฝึกหัดครู, กรม กระทรวงศึกษาธิการ การศึกษาความต้องการของเด็กและเยาวชน
ในประเทศไทย ในคาบประชากร สาธารณสุข โภชนาการ อาหารและการเกษตร
การศึกษา สังคมสงเคราะห์ และกำลังคน โรงพิมพ์การศาสนา พระนคร, 2507.

เกรียง เอี่ยมสกุล "คำขวัญ" วิทยาสาร 14 : 8 ตุลาคม 2505

_____ เอกสารการประชุมอบรมการวัดผลการศึกษาวิชาภาษาไทย
โรงเรียนการช่างวุฒิมหิศึกษา (แผนกการพิมพ์) ฉินบุรี, 2507.

_____ โรงเรียนประถมศึกษาศาสนาปฏิบัติ โรงเรียนการช่างวุฒิมหิศึกษา
(แผนกการพิมพ์) ฉินบุรี, 2511.

แก้กุล ทาสีหิ, การศึกษาเปรียบเทียบสังคมประภคิ และบุคลิภาพของบุคคลบาจาก
กรอบกรวิที่มีฐานะทางเศร ษดุภคิและสังคมต่างกัน วิทยานิ พนชักรุเศรเศร
มหานัณชิต มัณชิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณมหวิทยาลัย, 2513

จ่านวน กลองการ เขียน "โครงการทดลองเลื้อนชั้นนักเรียนโดยการสอบไ้ปลายปี
เป็นบางชั้น ของกรมสามัญศึกษา" นุญยภคิษา 15 : 5 ธันวาคม 2511

เฉลิม นุญชรรมเจริณ "การจัดโรงเรียนระบบไม่แบ่งชั้น" เรื่องนารูในวงการศึกษา
โรงเรียนการช่างวุฒิมหิศึกษา (แผนกการพิมพ์) ฉินบุรี, 2512.

ชวาด แพร์ตกุล เทคนิคการวัดผล วัฒนาพานิช พระนคร, 2508 .

ธัญ แสงศักดิ์ "การลงทุนและความสูญเปล่าทางการศึกษา" ประมวลบทความการวางแผนการศึกษา โรงพิมพ์การศาสนา พระนคร, 2513 .

ธวัช จุนนารัตน์ การสร้างมาตรฐานวัดทัศนคติและการศึกษาทัศนคติของบุคคลที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงทางจารีตประเพณี ปรินญาธิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา, 2515 .

มันลือ พงษ์ชะวัน "การประถมศึกษาของอินเดีย" มิตรครู 9 : 15 มิถุนายน 2510 ✓

บุญสม เอรวารพ "หลักสูตรประถมศึกษา" การประถมศึกษา โรงเรียนการช่าง วุฒิชีศึกษา (แผนกการพิมพ์) ชินบุรี, 2501

นีน มาลากุล, ม.ล. "พระราชกรณียกิจเกี่ยวกับการศึกษา" วารสารคณะกรรพการศึกษามหังชาติ 7 . ธันวาคม 2515

มัตถนา ปิยะมาดา การสำรวจคุณลักษณะของครูในจังหวัดพระนคร ชินบุรี ปรินญาธิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา, 2511.

รุ่ง แก้วแดง "การลงทุนเพื่อการศึกษารองประเทศไทย" วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ 3 : มีนาคม 2512 .

————— "จำนวนนักเรียนชายชั้น" วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ 4 : กุมภาพันธ์ 2513 .

วางแผนการศึกษา, สำนักงาน กระทรวงศึกษาธิการ การประเมินผลเบื้องต้นเกี่ยวกับการศึกษาและกำลังคนในประเทศไทย โรงพิมพ์ส่งเสริมอาชีพ พระนคร, 2508

วิชาการ, กรม กระทรวงศึกษาธิการ ความมุ่งหมายของการประถมศึกษา มงคลการพิมพ์ พระนคร, 2504 .

วิชาการ, กรม กระทรวงศึกษาธิการ รายงานการประชุมสัมมนาเรื่องการปรับปรุง
การศึกษาในประเทศไทยภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โรงเรียนการช่างวุฒิศึกษา
(แผนกการพิมพ์) ชินบุรี, 2501

วิรุณช วิเชียร โชติ ทฤษฎีสังคมไมตรีสัมพันธ์ วิทยาลัยวิชาการศึกษา, 2516 (อัครโร เนียว).

ศึกษาธิการ, กระทรวง แผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 3 (2515 - 2519) โรงพิมพ์การศาสนา
พระนคร, 2514

สมชัย วุฒิปรีชา "ความสูญเสียในกานการธุรกิจการศึกษาที่สำคัญ" ประมวลบทความการ
วางแผนการศึกษา โรงพิมพ์การศาสนา พระนคร, 2513 .

สามัญศึกษา, กรม กระทรวงศึกษาธิการ การประเมินผลโรงเรียนโครงการทดลอง
เลื่อนชั้นนักเรียนโดยสอบปลายปีเป็นบางชั้น (ส่วนกลาง) โรงพิมพ์คุรุสภา
พระนคร, 2512

_____ เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา
พ.ศ. 2510 โรงพิมพ์คุรุสภา พระนคร, 2511.

_____ รวมพระราชบัญญัติประถมศึกษา โรงเรียนการช่าง
วุฒิศึกษา (แผนกการพิมพ์) ชินบุรี, 2505 .

_____ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการเลื่อนชั้น
นักเรียนบางชั้นในโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2514 โรงพิมพ์คุรุสภา พระนคร,
2514.

_____ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดผลการศึกษา
ศึกษาชั้นประถมศึกษา ตอนต้น พ.ศ. 2511 และคู่มือวิธีวัดผลและการให้คะแนน
โรงพิมพ์คุรุสภา พระนคร, 2512 .

สามัญศึกษา, กรม กระทรวงศึกษาธิการ รายงานการวิจัยการศึกษาองค์ประกอบของ
โรงเรียนที่มีอัตราการเลื่อนชั้นสูงและต่ำ โรงพิมพ์การศาสนา พระนคร, 2513.

————— รายงานการวิจัยผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของ
นักเรียนชั้นประถมปีที่ 1 เมื่อเทียบกับหลักสูตร โรงพิมพ์คุรุสภา พระนคร, 2511.

————— รายงานการวิจัยหลักสูตรประถมศึกษาตอนต้น
โดยความร่วมมือระหว่างสถาบันระหว่างชาติสำหรับการคนควาเรื่องเด็ก กับ
กรมสามัญศึกษา โรงพิมพ์คุรุสภา พระนคร, 2509

————— รายงานการสัมมนาใ้หานักเรียนประถมศึกษาซ้ำชั้น
โรงพิมพ์คุรุสภา พระนคร, 2509.

————— รายงานประจำปี 2511 โรงพิมพ์คุรุสภา
พระนคร, 2512

————— รายงานประจำปี 2512 โรงพิมพ์การศาสนา
พระนคร, 2513.

สุนันทา มั่นเศกวิทย์ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมปีที่ 7 ระหว่างโรงเรียนในโครงการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ กับโรงเรียนที่
มีการสอนไหลปลอยปี วิทยานิพนธ์ คุรุศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515

สิริพร ตันตเฟธ ษัฏ การศึกษาเกณฑ์ปกติของลักษณะบุคลิกภาพของ เด็กวัยรุ่นไทยในโรงเรียน
ราษฎร์ศึกษา ในจังหวัดพระนคร วิทยานิพนธ์ คุรุศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514.

- Edward, Allen L., Experimental Design in Psychological Research, Rinehart, New York, 1960.
- Fan, Chung Teh, Item Analysis Table, Educational Testing Service, New Jersey, 1952.
- Ferguson, George, A Statistical Analysis in Psychology and Education, McGraw-Hill Book Co., New York, 1967.
- Garrett, Henry E., Statistics in Psychology and Education Longman Green and Co., New York, 1958.
- Gulliksen, Harold, Theory of Mental Tests, John Wiley & Sons, Inc., New York, 1958.
- ✓ Lindquist, E.F., Design and Analysis of Experiments in Psychology and Education, Houghton Mifflin, Co., Boston, 1956.
- Magnusson, D., Test Theory, Addison-Wesley Publishing Company, 1967.
- McNemar, Quin, Psychological Statistics, John Wiley and Son, Inc., New York, 1969.
- Thorndike, Robert L., Educational Measurement, American Council on Education, Washington, D.C., 1971.
- ✓ Miner, B.J., Statistical Principles in Experimental Design McGraw-Hill, New York, 1962.

ภาคผนวก

ตัวอย่าง

แบบสอบถามวัดทัศนคติของครูที่มีต่อระเบียบการเลื่อนชั้น

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

ลักษณะของแบบสอบถามประกอบด้วยคำถามแสดงคุณลักษณะเป็นคู่ ๆ ที่มีความหมายตรงข้ามกันรวม 4 ตอน ในแต่ละตอนจะมีประโยคนำสั้น ๆ ให้ท่านพิจารณาว่า "ท่านมีความรู้สึกเช่นนั้นมากหรือน้อยเพียงใด" เมื่อพิจารณาแล้วให้ตอบโดยการกาเครื่องหมาย X ทับตัวเลขที่กำหนดไว้ เช่น สมมติว่าท่านกำลังพิจารณาคุณลักษณะคู่หนึ่งดังนี้

"ท่านคิดว่า ระเบียบการ เลื่อนชั้น โดยการ สอบไล่ปลายปี เป็นบางชั้น เป็นระเบียบการที่ท่าน . . ."

สนใจ 3 2 1 0 1 2 3 เบื่อหน่าย

จะเห็นว่าข้อคำถามจะแบ่งเป็น 2 ด้านตรงข้ามกันคือ สนใจ และ เบื่อหน่าย ให้ท่านพิจารณาตอบเพียงด้านเดียว ตามนำหนักของความรู้สึกของท่าน ดังนี้

- ถ้าท่านตอบของ 3 ทางด้านสนใจ แสดงว่าท่าน สนใจ ระเบียบการ เลื่อนชั้น มากที่สุด
- ถ้าท่านตอบของ 2 ทางด้านสนใจ แสดงว่าท่าน สนใจ ระเบียบการ เลื่อนชั้น มาก
- ถ้าท่านตอบของ 1 ทางด้านสนใจ แสดงว่าท่าน สนใจ ระเบียบการ เลื่อนชั้น ฯ
- ถ้าท่านตอบของ 0 แสดงว่าท่านตัดสินใจไม่ได้ หรือ รู้สึกเฉย ๆ
- ถ้าท่านตอบของ 1 ทางด้านเบื่อหน่าย แสดงว่าท่าน เบื่อหน่าย ระเบียบการ เลื่อนชั้น ฯ
- ถ้าท่านตอบของ 2 ทางด้านเบื่อหน่าย แสดงว่าท่าน เบื่อหน่าย ระเบียบการ เลื่อนชั้น มาก
- ถ้าท่านตอบของ 3 ทางด้านเบื่อหน่าย แสดงว่าท่าน เบื่อหน่าย ระเบียบการ เลื่อนชั้น มากที่สุด

ตัวอย่าง

" ท่านคิดว่า ระเบียบการ เลื่อนชั้น โดยการ สอบไล่ปลายปี เป็นบางชั้น เป็นระเบียบการที่ . . ."

เหมาะสม 3 2 1 0 1 2 3 ไม่เหมาะสม

แสดงว่าท่านคิดว่า ระเบียบการ เลื่อนชั้น นี้ เป็นระเบียบการที่ เหมาะสม มาก

1. ท่านคิดว่า ระเบียบการเลื่อนชั้นโดยการสอบไล่ปลายปีเป็นบางชั้น เป็นระเบียบการที่

มีประโยชน์	3 2 1 0 1 2 3	ไร้ประโยชน์
มีคุณค่า	3 2 1 0 1 2 3	ไร้คุณค่า
ทำลาย	3 2 1 0 1 2 3	สร้างเสริม
เหมาะสม	3 2 1 0 1 2 3	ไม่เหมาะสม
ดี	3 2 1 0 1 2 3	ไม่ดี
ไม่มีเหตุผลพอ	3 2 1 0 1 2 3	มีเหตุผลพอ
ยุติธรรม	3 2 1 0 1 2 3	ไม่ยุติธรรม
ใช้ได้	3 2 1 0 1 2 3	ใช้ไม่ได้
ช่วยเหลือเด็ก	3 2 1 0 1 2 3	ทำลายเด็ก

2. ท่านคิดว่า ระเบียบการเลื่อนชั้นโดยการสอบไล่ปลายปีเป็นบางวัน เป็นระเบียบการที่

พอใจ	3 2 1 0 1 2 3	ไม่พอใจ
เลื่อมใส	3 2 1 0 1 2 3	ไม่เลื่อมใส
เบื่อหน่าย	3 2 1 0 1 2 3	สนใจ
คัดค้าน	3 2 1 0 1 2 3	สนับสนุน
ศรัทธา	3 2 1 0 1 2 3	ไม่ศรัทธา
ชอบ	3 2 1 0 1 2 3	ไม่ชอบ
มั่นใจ	3 2 1 0 1 2 3	ไม่มั่นใจ
ตำหนิ	3 2 1 0 1 2 3	ยกย่อง

3. ท่านคิดว่า ผลที่ได้จากการใช้ระเบียบการเลื่อนชั้นโดยการสอบไล่ปลายปีเป็นอย่างไรบ้าง จะ

สูญเปล่า	3 2 1 0 1 2 3	คุ้มค่า
ก่อให้เกิดปัญหา	3 2 1 0 1 2 3	แก้ปัญห
ได้ผล	3 2 1 0 1 2 3	ไม่ได้ผล
เกิดผลกระทก่อก	3 2 1 0 1 2 3	เกิดผลร้ายต่อก่อก

4. เมื่อโรงเรียนของท่านใช้ระเบียบการเลื่อนชั้นโดยการสอบไล่ปลายปีเป็นอย่างไรบ้าง ทำให้ท่านมีความรู้สึก
 เหล่านี้เพิ่มขึ้น ก่อ

กังวลใจ	3 2 1 0 1 2 3	สบายใจ
เบื่อสอน	3 2 1 0 1 2 3	อยากสอน
ไม่ยุ่งยาก	3 2 1 0 1 2 3	ไม่ยุ่งยาก

คุณภาพทางสถิติของแบบสอบถามวัดทัศนคติต่อระเบียบการเลื่อนชั้น

ก. ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยอาศัยค่าอัตราส่วนวิกฤติ t ระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	12.2427	13	10.1363
2	17.4306	14	14.0322
3	6.4493	15	13.5557
4	12.4123	16	6.6592
5	11.3491	17	13.0731
6	6.4530	18	10.1361
7	7.7289	19	11.5491
8	10.7121	20	14.3711
9	7.3058	21	15.8981
10	13.1903	22	7.2753
11	12.7941	23	6.7705
12	9.3568	24	10.7858

ข. ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

คุณลักษณะ	วิธีการ	ค่าสถิติ
Homogeneity of Items	K.R. - 21	0.9785
	Split-half Method	0.9866

ตัวอย่าง

แบบสอบถามวัดบุคลิกภาพบางประการของครู

(The California Psychological Inventory)

คำชี้แจงในการทำแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้ขึ้นต่อการถามเกี่ยวกับความรู้สึกและความนึกเห็นของท่าน โดยจะมีข้อความให้อ่านเพื่อพิจารณาว่า ท่านมีลักษณะนิสัยความรู้สึกหรือเคยประพฤติปฏิบัติเหมือนกันข้อเท็จจริงในข้อความนั้น ๆ หรือไม่ ทั้งนี้จึงไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด เพราะแต่ละคนย่อมมีลักษณะนิสัย ความรู้สึกหรือแนวการประพฤติปฏิบัติที่ไม่เหมือนกัน ข้อสำคัญขอให้ตอบแบบสอบถามนี้ให้ตรงกับสภาพเป็นจริงของท่านให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

มีกระดาษสำหรับตอบแยกต่างหากออกไป ดังนั้นท่านจึงต้องตอบเฉพาะในกระดาษสำหรับตอบเท่านั้น โดยการ tick เครื่องหมาย X ลงในช่องที่จะตอบ กล่าวคือ ถ้าข้อความนั้นเป็นจริงสำหรับตัวท่านหรือเป็นความจริงในความนึกเห็นของท่าน ขอให้กาเครื่องหมาย X ลงในช่อง "จริง" ถ้าข้อความนั้นไม่เป็นจริงสำหรับตัวท่านหรือไม่เป็นความจริงในความนึกเห็นของท่าน ขอให้กาเครื่องหมาย X ลงในช่อง "ไม่จริง"

ตัวอย่างในการตอบ

1. ข้าพเจ้าเป็นคนใจร้อน

อ่านข้อความนี้แล้วให้พิจารณาตัวท่านเองว่าเป็นคนใจร้อนจริงหรือไม่ สมมติว่าพิจารณาแล้วว่าเป็นจริง ท่านก็กาเครื่องหมาย X ลงในช่อง "จริง" ดังตัวอย่าง

2. ข้าพเจ้าเป็นคนขี้เกียจ

อ่านข้อความนี้แล้วให้ท่านพิจารณาตัวท่านเองว่าเป็นคนขี้เกียจจริงหรือไม่ สมมติว่าท่านพิจารณาแล้ว ไม่เป็นความจริง ท่านก็กาเครื่องหมาย X ลงในช่อง "ไม่จริง" ดังตัวอย่าง

จริง	X						
	1	2	3	4	5	6	7
ไม่จริง		X					

(ตัวอย่างเพียงบางข้อ)

1. ลักษณะความมีอำนาจเหนือผู้อื่น (Dominance)
 1. ฉันไม่มีใครเชื่อว่าฉันจะเป็นผู้นำที่สักใด
 2. ฉันอยากเป็นสมาชิกของสมาคมต่าง ๆ
 3. ฉันลำบากใจที่จะเป็นพวท่อนหน้าที่ประชุมครู
2. ลักษณะความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ (Capacity for Status)
 1. คนจนมีความสุขกว่าคนรวย
 2. ฉันชอบฟังรายการอภิปรายจากวิทยุ
 3. ฉันไม่อายที่จะแสดงความคิดเห็นต่อหน้าคนหมู่มาก
3. ลักษณะการวางตัวในสังคม (Social Presence)
 1. ฉันมักจะไม่ว่างกับคนอื่นจนกว่าเขาจะพบกับฉันก่อน
 2. เวลาฉันไปงานรื่นเริง ฉันมักทำให้ผู้อื่นสนุกสนาน
 3. ฉันไม่กล้าที่จะเขาไปปรากฏตัวในทองที่เต็มไปด้วยฝูงชน
4. ลักษณะความรับผิดชอบ (Responsibility)
 1. คนที่นอนหลับทับสิทธิ์ไม่ใช่พลเมืองดี
 2. การเลี้ยงกฎหมายไม่เป็นไร ถ้าไม่ถึงกับฝ่าฝืนจริง ๆ
 3. เมื่อใครทำผิดต่อฉัน ฉันจะทำตอเขาบาง
5. ลักษณะการควบคุมตนเอง (Self Control)
 1. บางครั้งฉันรู้สึกอยากสยดสยาน
 2. บางทีฉันแกล้งทำเป็นรูมากกว่าที่ฉันรูจริง ๆ
 3. ฉันทำอะไรไต่ทุกอยางเวลามานิน
6. ลักษณะการสร้างภาพประทับใจให้กับผู้อื่น (Good Impression)
 1. ฉันมักมีปฏิริยาโต้ตอบโดยไม่หยุดคิด
 2. ฉันไม่ถือสาในการที่ต้องทำตามคำสั่งผู้อื่น
 3. บางทีฉันอารมณ์เสียจนไม่มีใครสามารถทำอะไรถูกใจได้เลย

7. ลักษณะความยืดหยุ่น (Flexibility)

1. ฉันไม่ค่อยเห็นใจคนที่มักลงเล่ห์และสงสัยอยู่เสมอ
2. เมื่อฉันตัดสินใจอะไรแล้ว ฉันเปลี่ยนใจไต่ยาก
3. ฉันคิดว่าฉันเข้มงวดกับเรื่องผิดกฎมากกว่าคนอื่น

ขอคำถามที่เป็นข้อลับเท็จ (Lie Scale)

1. ฉันไม่เคยผิดหวังเลยในชีวิต
2. ฉันไม่เคยร้องไห้เลยแม้แต่ครั้งเดียว
3. ฉันไม่เคยเสียใจเลยแม้แต่ครั้งเดียว
4. ฉันไม่เคยตกใจเลยตั้งแต่เด็ก ๆ

หมายเหตุ

สำหรับข้อลับเท็จนี้ผู้ตอบจะต้องตอบ "ไม่จริง" หากแบบสอบถามชุดใดตอบว่าจริง ตั้งแต่ 2 ข้อขึ้นไป จะถือว่า แบบสอบถามชุดนั้นเสีย และจะไม่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล